

Nicolaes Swagers (1665?-1699) en zijn familie

Foto texel.net: aankomst VOC-schepen op Texel (maquette in Kaap Skil)

Inleiding

Het leek me leuk om één van mijn voorouders 'in te kleuren'. Ik heb gekozen voor Nicolaes Swagers, burger van Utrecht en grutter van beroep, rechtstreekse voorvader van mijn moeder. Aan de hand van allerlei data en akten liep ik zijn leven na.

De uitkomst verraste me. Nicolaes zelf was eigenlijk maar heel even in beeld, zijn vrouw echter zoveel te langer.

Inhoud:

1. Beeld van de tijd waarin Nicolaes Swagers leefde.
2. Algemene gegevens familie van Nicolaes Swagers
3. Tijdlijn Nicolaes Swagers en zijn vrouw Elisabeth van Doorn
4. Concluderend

1. Beeld van de tijd waarin Nicolaes Swagers leefde

De tijd waarin Nicolaes Swagers leefde kenmerkt zich door de ontsluiting van wereldwijde handel. Ook de nieuwe Nederlanden doen daarin mee en verdienen er een flinke duit aan, met name via de VOC en zijn schepen. Het ene na het andere koopvaardijship wordt in de 17^e eeuw gebouwd; in totaal zouden het er zo'n 2000 worden die ca 8200 reizen maakten. Zo'n 'retourtje Texel-Batavia' duurde wel even, het kon zo twee jaar duren voordat je terug was. De concurrentie was ondertussen moordend, ook letterlijk; de koloniale machten (vooral Spanje, Portugal, Frankrijk, Engeland en de Nederlanden) liggen voortdurend met elkaar in de clinch en vechten heel wat oorlogen uit. Het is de tijd van het stadhouderschap van Willem II (1647-1650) en van stadhouder-koning Willem III (1650-1702), van de gebroeders Johan en Cornelis de Witt (vermoord op 20 augustus 1672 in Den Haag), en van admiraal Michiel de Ruyter (sneuvelt 29 april 1676).

Ook in Utrecht ontstaat in deze eeuw een ondernemende burgerij die zich – naast de aristocratie – steeds nadrukkelijker manifesteert en economische macht heeft. De familie Swagers behoort daartoe. Nicolaes is één van degenen die we per VOC-schip richting Batavia zullen zien varen; waarschijnlijk om fortuin te vermeerderen. Maar toentertijd levend en wel aankomen in en ook weer terugkomen uit Nederlands Indië was nog niet zo vanzelfsprekend.

Hieronder nu eerst een overzicht van de periode 1648-1748 zoals ik die vond op de VOC-site.

1648	• [15/05/1648] Vrede van Münster, einde van de Tachtigjarige Oorlog; Spanje erkent de onafhankelijkheid der Nederlanden. Prins Willem II wordt Stadhouder.	• [08/1648] Portugezen heroveren in augustus 1648 Luanda en Benguela.
1650	• [06/11/1650] Prins Willem II overlijdt op 24-jarige	

	leeftijd aan polio (of pokken). Begin 1e Stadhoudersloze tijdperk (1650-1654). Geboorte Prins Willem III (1650-1702).	
1651	- In Engeland wordt de Zeevaartwet (Acte van Navigatie) tegen de Nederlandse handel overzee aangenomen. - Oorlog met Portugal begonnen.	
1652	De Portugezen verdrijven de Nederlanders uit Noordoost Brazilië.	Kaap de Goede Hoop op de zuidpunt van Afrika werd door Jan van Riebeeck ingericht als verversingspost voor de VOC-schepen op weg naar Azië.
1652	[1652-1654] Eerste Engels-Nederlandse Oorlog, ontstaan door rivaliteit tussen de Republiek en Engeland op het gebied van de handel. De oorlog eindigt met een beslissende Nederlandse nederlaag op de Noordzee en plaatselijke Nederlandse overwinningen in Oost-Indië en op de Middellandse Zee. Bij de Vrede van Westminster werd onder andere bepaald dat er een schadevergoeding moest worden gegeven aan de nabestaanden van de slachtoffers van de Ambonse Moord (1623) en dat de Nederlandse schepen voortaan de vlag zouden strijken voor Engelse oorlogsschepen.	
1653		Opstand Chinese boeren op Formosa tegen het VOC-bestuur.
1654	Prins Willem III van Oranje-Nassau (1650-1702) wordt benoemd door de Overijsselse Staten tot Stadhouder. Hij is dan nog minderjarig.	[1654-1658] Verovering kustgebieden van Ceylon op de Portugezen.
1655		Arnold de Vlamingh van Outshoorn (1608-1661) maakte met geweld een einde aan de oorlog in de Molukken. Hoamoal op West-Ceram werd verwoest en de bevolking gedeporteerd naar Ambon. Ook Ternate werd bestraft.
1656		Arnold de Vlamingh voltooit

		de verovering van de Amboneilanden (1650-1656). • Colombo wordt na een slag van zeven maanden ingenomen. De plaats wordt nu hoofdzetel van het Ceylonese gouvernement werd. • Troepen van Mataram vielen VOC-schepen aan in de haven van Palembang.
1657	• Het besluit van 1654 om Willem III tot Stadhouder te benoemen, werd ongedaan gemaakt. Hierdoor loopt het Eerste Stadhouderloze tijdperk (1650 - 1672) gewoon door.	
1658		• Rijcklof van Goens (1619-1682) veroverde op Ceylon ook de laatste Portugese enclave Jaffna en kreeg vaste voet in Madurai op de kust van India. • De VOC bouwde een fort in Menado op Celebes (Sulawesi) om de invloed van Spanje en Ternate in dat gebied het hoofd te kunnen bieden.
1661	• [06/08/1661] Vrede van Den Haag; de Republiek sluit vrede met Portugal. De voltooiing van de verovering van Malabar op de Portugezen gaat echter gewoon door. Het duurt tot 1663 voordat het bericht over de vrede Indië bereikte.	• De Spanjaarden ontruimen de Molukken. • Koxinga (Cheng Ch'engkung) valt Formosa binnen en verovert vrijwel het hele eiland op de Nederlanders. Alleen Fort Zeelandia weet het nog 9 maanden uit te houden. • Eerste Nederlandse aanval op Makassar.
1662		• [1 februari 1662] Overgave van de Hollanders aan Koxinga. Zij kregen vrije aftocht maar moesten Fort Zeelandia met geschut, ammunitie, koopmanswaren en geld afstaan aan Koxinga. • [23 juni 1662] Koxinga overleden, waarschijnlijk t.g.v. malaria.

1663		Rijcklof van Goens veroverde de Portugese vestiging in Cochin op de kust van Malabar en verwierf diverse pepercontracten in ruil voor militaire steun.
1664	De Engelsen nemen in vreedetijd enkele Nederlandse forten aan de Goudkust in en de Noord-Amerikaanse kolonie Nieuw-Nederland.	
1665	[13/06/1665] Slag bij Lowestoft. De VOC-schepen Maarsseveen en Oranje, die in de vloot van admiraal Van Wassenaer Opdam voeren, zijn vergaan. [1665-1667] Tweede Engels-Nederlandse Oorlog van maart 1665 tot 31 juli 1667. Handelsoorlog. Na de tocht van De Ruyter naar Chatham werd de Vrede van Breda (31 juli 1667) getekend.	- In Oost-Indië verkreeg de VOC Pulau Run, de laatste Engelse bezitting in de Molukken. - Coyett veroordeeld tot verbanning naar Banda. - Uiteindelijke onderwerping van Makassar door Cornelis Speelman en Aroe Palakka.
1666	Koopvaardijvloot in het Vlie op 19 aug 1666 overvallen door de Engelsen. Ongeveer 150 schepen gingen verloren waaronder het VOC-schip Witte Kalf.	
1668	Triple Alliantie tussen de Republiek der Nederlanden, Engeland en Zweden tegen Frankrijk.	
1668		Comptoir te Kelang opgeheven. Het fort werd geslecht en Formosa voorgoed verlaten.
1672	Ondanks de Triple Alliantie (1668) had Engeland het Verdrag van Dover in 1670 met Frankrijk getekend. Hierdoor moest Engeland met Frankrijk meegaan toen Lodewijk XIV in maart 1672 de Republiek binnenviel. In april 1672 brak de Derde Engels-Nederlandse Oorlog (1672-1674) officieel uit hoewel al in maart 1672 de Nederlandse vloot die terugkeerde uit Smyrna in het Kanaal door de Engelsen gedurende twee dagen aangevallen werd om de oorlog uit te lokken. De oorlog zou ontstaan zijn als gevolg van belediging van de Engelse koning door Nederlandse pamfletten en schending van de Engelse vlag op zee. Op de zee behaalde Michiel de Ruyter in	

	de Derde Engels-Nederlandse Oorlog overwinningen bij Solebay (1672), Schooneveld (1673) en Kijkduin (1673). Omdat op 22 maart 1673 in Engeland de Test-Act werd gesloten kwam er een einde aan het bondgenootschap tussen Frankrijk en Engeland. Als gevolg hiervan kon op 19 februari 1674 een vredesverdrag tussen de Republiek en Engeland worden gesloten, de tweede Vrede van Westminster.
1672	• Prins Willem III (1650-1702) wordt op 2 juli 1672 tot Stadhouders benoemd; einde Eerste Stadhouderloze Tijdperk. Willem III, die in 1677 trouwde met de Engelse Maria Stuart, werd later tevens Koning van Engeland, Schotland en Ierland (1689-1702) nadat hij het land in 1688 was binnengevallen. Hij voerde ook de titel Koning van Frankrijk.
1677	• Met de opstand van Troenajaya begint de ineenstorting van Mataram, dat de Nederlandse opperbeheerschap bij het verdrag van 1677 erkent.
1678	• [10/08/1678] Vrede van Nijmegen. Vredesverdrag tussen tussen de Republiek der Zeven Verenigde Provinciën en Frankrijk ondertekend.
1679	• [02/10/1679] Vredesverdrag tussen Zweden en de Nederlandse Republiek in Nijmegen getekend.
1682	• Onderwerping van Bantam door de Nederlanders.
1683	• De Qing veroveren Formosa op de Ming. 1682-1684?
1688	• [1688-1697] Negenjarige Oorlog. Europese staten (o.a. Engeland, Spanje, Brandenburg en de Republiek) vormden een bondgenootschap tegen de Fransen. De kroning van

Prins Willem III van Oranje-Nassau tot koning van Engeland was voor Lodewijk XIV een reden om aan Nederland en Engeland de oorlog te verklaren. In 1692 werd de Franse vloot door de Engelsen en Nederlanders bij La Hogue verslagen. In september 1697 werd de Vrede van Rijswijk gesloten.

1702

- [1702-1713] Spaanse Successieoorlog (1702-1713), oorlog over de vraag wie de laatste Spaanse Habsburger, de zwakzinnige en kinderloze Karel II, zou opvolgen. De Fransen voerden een kaperoorlog tegen de Republiek. In 1713 werd de Vrede van Utrecht gesloten. Spanje deed afstand van zijn rechten op de Franse troon. Oostenrijk verkreeg de Zuidelijke Nederlanden.
- [19/03/1702] De kinderloze Koning-Stadhouder Prins Willem III (1650-1702) sterft op 19 maart 1702 te Londen als gevolg van een val van zijn paard. Tweede Stadhouderloze tijdperk (1702-1747). Zijn verre neef Johan Willem Friso van Nassau-Dietz was door Willem III tot erfgenaam benoemd.

1703

- [1703-1708] Eerste Javaanse Successieoorlog; na de dood van Amangkoerat II koos de VOC partij tegen de wettige opvolger en hielp de eigen kandidaat Pakoeboewana I in het zadel.

1717

- Drievoudig Verbond tussen Frankrijk, Engeland en de Republiek.

1719

- [1719-1723] Tweede Javaanse Successieoorlog; de VOC deed z'n best om de opvolging van Amangkoerat III veilig te stellen.

1740

- In 1740 brak opnieuw een successieoorlog uit tussen Oostenrijk en Frankrijk. De Republiek koos in 1747 de kant van Oostenrijk, waarop Franse troepen de zuidelijke Nederlanden binnenvielen.
- [10/10/1740] Chinezenmoord in Batavia

1741

- [1741-1743] Chinese oorlog; als gevolg van bloedbad onder de Chinezen in Batavia in 1740, gevolgd door een uitbreiding van de strijd tot in het Javaanse binnenland en een nieuwe oorlog in Mataram, eindigend met verdere gebiedsafstand van de Soesoehoenan.

1747

- De Republiek koos in het conflict tussen Oostenrijk en Frankrijk de kant van Oostenrijk, waarop Franse troepen van Lodewijk XV de zuidelijke Nederlanden in hoog tempo binnenvielen. In paniek werd Willem van Friesland op 2 mei 1747 benoemd tot stadhouder Willem IV van alle gewesten van de Republiek en bij zijn intrede in Amsterdam was alles en iedereen oranje.

1748

- [17/10/1748] Vrede met de Fransen gesloten (Vrede van Aken, mei 1748; einde Oostenrijkse Successieoorlog). De Franse opmars in Zeeuws-Vlaanderen en Brabant werd hierdoor gestopt. Na verdere vredesonderhandelingen werd op 17 oktober 1748 het definitieve

2. Algemene gegevens van de familie van Nicolaes Swagers

Mijn moeder is – via haar moeder: Maria Swagers (1905-2002) – een rechtstreekse afstammeling van Nicolaes Swagers. Zij is in 1927 geboren te Amerongen in het huis van haar opa, Paulus Coenradus Swagers (1865-1955; roepnaam Pauw), nazaat van een Swagers-tak die Utrecht rond 1800 achterliet om fortuin te maken in de lucratieve tabakshandel rond Amersfoort en rond Rhenen en Amerongen. Inmiddels was een eeuw later die handel vrijwel ingestort omdat er – in plaats van pijp- en pruimtabak – sigaren op de markt waren gekomen en die werden gemaakt met een andere tabakssoort. En zo was deze Swagers-tak langzaam maar zeker aan lager wal geraakt.

Toch herinner ik me dat ik als kleine jongen mijn ogen uitkeek in de pronkkamer van mijn overgrootouders: de grote staande pendule, het mooie antieke meubilair, de schilderijen (misschien wel van Frans Swagers, kunstschilder te Parijs ca 1800); én ik keek vol bewondering hoe mijn oud-oom Frans Swagers het sap van de pruimtabak vanuit zijn stoel precies in de koperen kwispedoor wist te spuwen.

Mijn moeder wist ook te vertellen dat haar moeder Maria – toen zij getrouwd was en in Veenendaal woonde – arme mensen wat op afstand hield; die waren voor haar gevoel toch niet helemaal van haar 'stand'. Zo mocht mijn moeder in haar jeugd kinderen uit die kringen niet mee naar huis nemen; ook al woonde het gezin zelf toentertijd in een achterbuurt van Veenendaal (in de zogenaamde 'armen-gang').

Van mijn moeder weet ik ook dat haar grootvader Pauw op goede voet stond met de gravin op het kasteel te Amerongen. Hij werkte daar in de kasteeltuinen en woonde bij het kasteel in de Laan. Het zou ook de gravin geweest zijn die hem hielp met en stimuleerde tot de aankoop van een huis op Achterweg B 182, later geadresseerd als Burgemeester v.d.Boschstraat 92; het huis dat ik ken uit mijn vroege jeugd.

Enfin, vergane glorie dus waar ik de laatste echo's nog van heb gezien en gehoord. Ik heb begrepen dat ook al die mooie spullen die ik kende uit de pronkkamer van mijn grootouders stuk voor stuk zijn verkocht om de rekeningen te kunnen blijven betalen. Mogelijk is er hier en daar nog iets van over bij de nakomelingen van mijn oud-ooms Pauw (1910-2001) en Frans (1899-1970).

Terug naar de 17^e eeuw en **Nicolaes Swagers**.

Nicolaes Swagers is waarschijnlijk ca 1665 te Utrecht geboren als zoon van Johannes (Jan) Swagers en Annichje van der Marck. Van deze ouders is mij nog weinig bekend. Dat deze Jan cq Johannes Nicolaes' vader zou zijn is alleen gebaseerd op de overlijdensakte van Nicolaes waarin hij als patroniem 'Janse' meekrijgt. Van Annichje weet ik dat ze op 30 april 1708 te Utrecht is begraven en dat Jan dan op 16 oktober 1709 te Utrecht hertrouwt met Jannigje van Nier, weduwe van Jan Boke.

De familie Swagers is door de eeuwen heen lid van de Nederduits-gereformeerde gemeente en houdt dus regelmatig kinderen ten doop in één van de Utrechtse kerken. Dat levert veel gegevens op.

In de trouwboeken van Utrecht is terug te vinden dat Nicolaes op 2 oktober 1694 trouwt met Elisabeth (Lijsbeth) van Doorn.

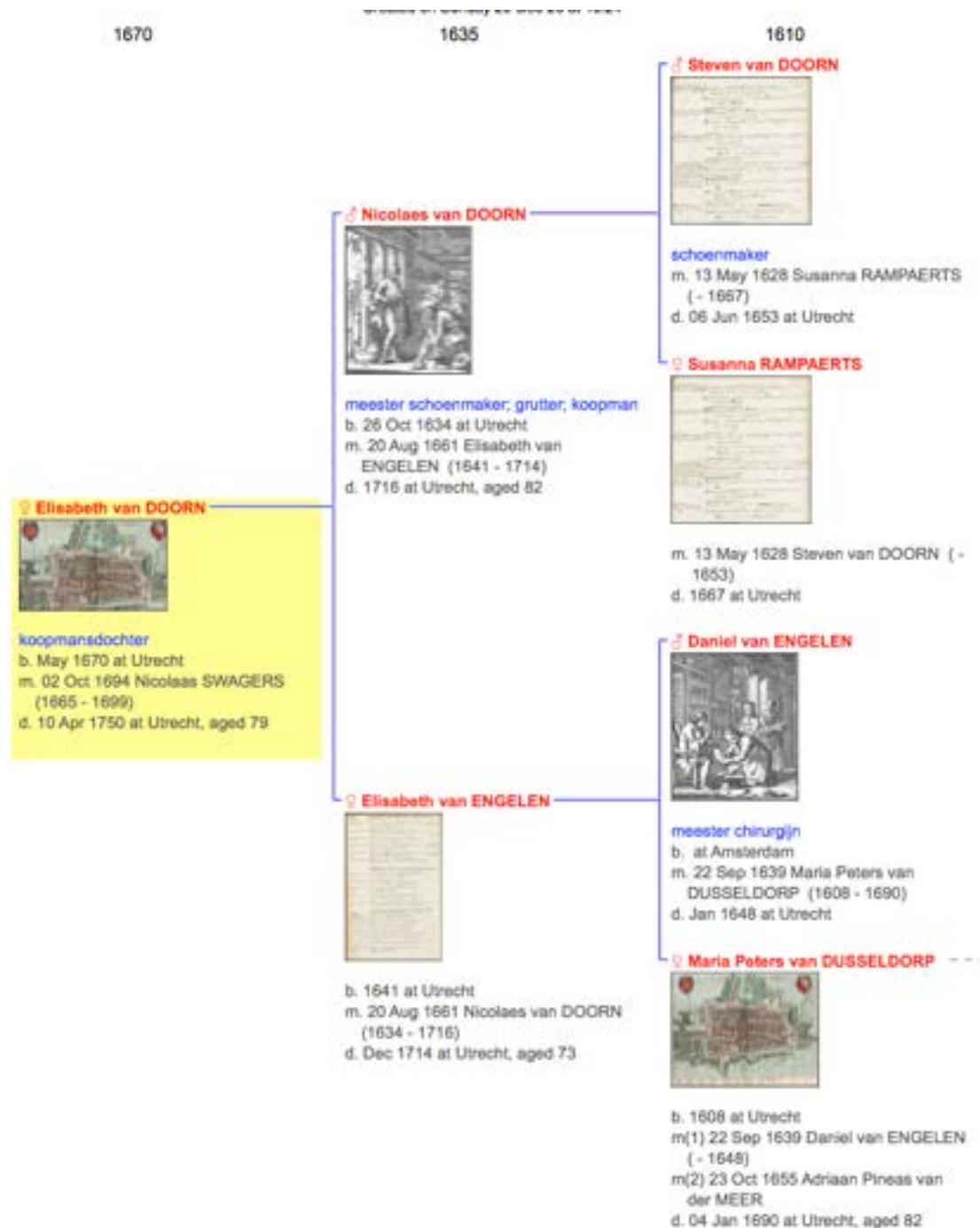
Elisabeth van Doorn werd gedoopt op 29 mei 1670, dochter van de koopman Nicolaes van Doorn (ook: meester schoenmaker, en grutter; 1634-1716) en van Elisabeth van Engelen (1641-1714).

Van de familie Van Doorn weet ik nog niet zoveel. De ouders van Nicolaes van Doorn zijn de schoenmaker Steven Jans van Doorn en Susanna Rampaerts.

Van de familie Van Engelen weet ik zoveel te meer. Elisabeth van Engelen was de dochter van meester chirurgijn Daniël van Engelen (overleden in 1648) en Maria van Dusseldorp (1608-1690). Deze laatste kwam uit een aanzienlijke Utrechtse familie; haar vader was Peter van Dusseldorp (1584-1673) die actief was als soldaat, schrijnwerker cq kistemaker, hypotheekgever, huizenkoper, en pachter tabacksaccijns en import op turf; haar moeder was Lijsbeth van Pas, wier familie veel huizen in Utrecht bezat en talrijke persoonlijke hypotheken verstrekke aan huizenkopers.

Nicolaes van Doorn en Elisabeth van Engelen hadden acht kinderen van wie Elisabeth het enige meisje was. Haar broers: Stephanus van Doorn, meester schoenmaker (1662-1712); Daniël van Doorn, meester chirurgijn (1664-1710); Henricus van Doorn (geb. 1666); Salomon van Doorn (geb. 1669); Peter van Doorn (geb. 1672); Dirck van Doorn (geb. 1680) en Pieter van Doorn, grutter (ca 1690-1746).

Om alles een beetje te kunnen blijven volgt hieronder een overzicht van de directe voorouders van Elisabeth van Doorn.

volgen. Met name uit diverse notariële acten zullen we zoveel mogelijk gegevens verzamelen over de familie.

Tussendoor zet ik cursief conclusies en eventuele nadere gegevens.

Helemaal aan het slot nog enige laatste conclusies.

Tijdslijn Nicolaes Swagers en zijn vrouw Elisabeth van Doorn

21.09.1641

Doopinschrijving Elijsabet Engelen, 21-09-1641

Doopplaats: Utrecht

Doopdatum: 21-09-1641

Akteplaats: Utrecht

Dopeling: Elijsabet Engelen

Aktedatum: 21-09-1641

Vader: Daniel Engelen

Moeder: Marija van Dusseldorp

Gezindte: Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Toegangsnummer: 711 Burgerlijke stand gemeente Utrecht en van de voormalige gemeente Zuilen: retroacta doop- trouw- en begraafregisters

Inventarisnummer: 4

Paginnummer: 56

Het doopbericht van Elisabeth's moeder: Elisabeth van Engelen. Bij de doop wordt ze Elijsabet genoemd.

20.08.1661

Bruidegom: Nicolaus van Doorn

Bruid: Elisabeth van Engelen

Huwelijksdatum: 20-08-1661

Aktedatum: 20-08-1661

Huwelijksplaats: Utrecht

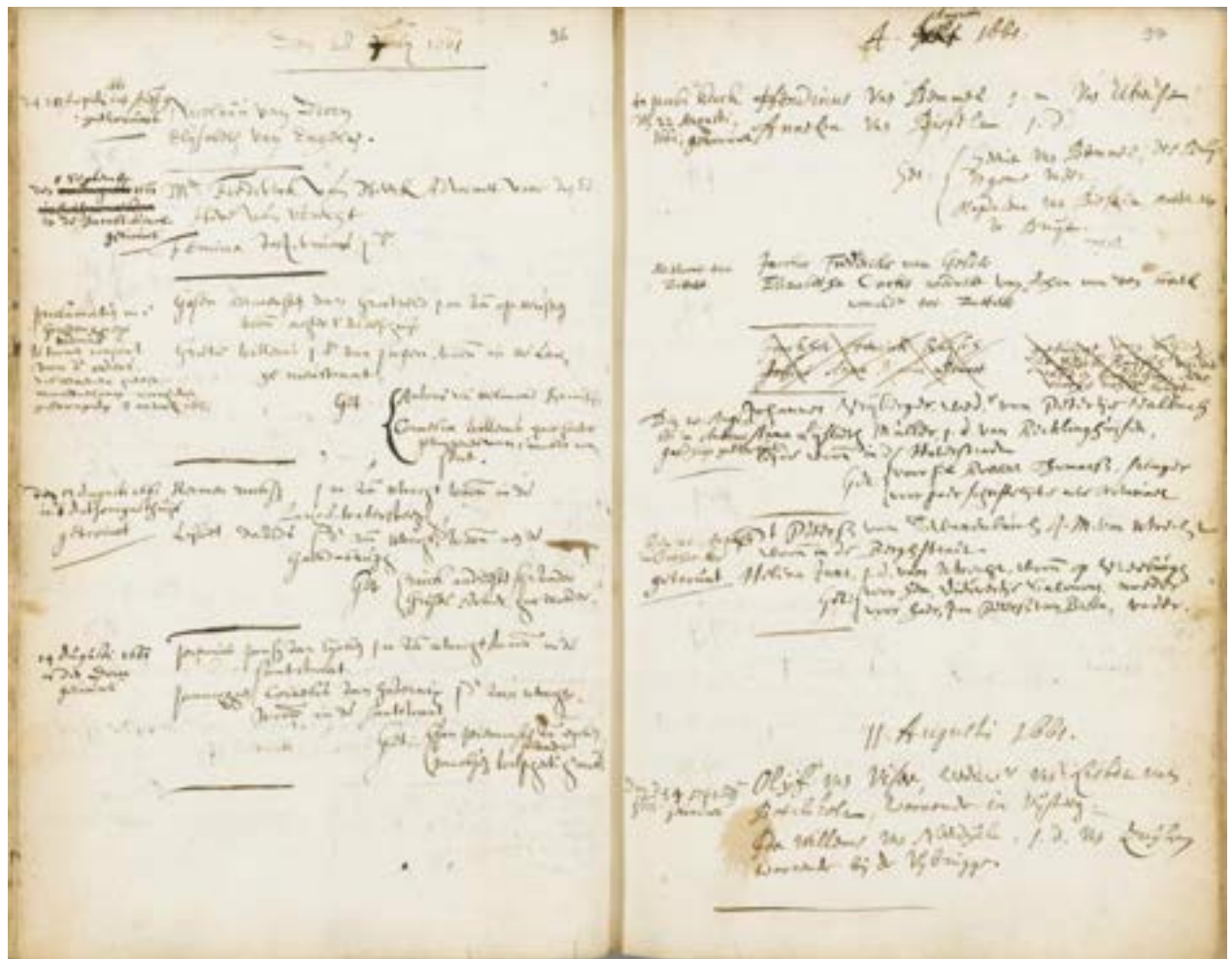
Akteplaats: Utrecht

Gezindte: Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Toegangsnummer: 711 Burgerlijke stand gemeente Utrecht en van de voormalige gemeente Zuilen: retroacta doop- trouw- en begraafregisters

Inventarisnummer: 98

Paginnummer: 96

Trouwinschrijving van Nicolaus van Doorn en Elijsabeth van Engelen. Foto van de betreffende pagina in het trouwboek (ze staan linksboven). Claes wordt nu Nicolaus genoemd.

29.05.1670

Doopinschrijving Lijsbeth van Doorn, 29-05-1670

Doopplaats: Utrecht

Doopdatum: 29-05-1670

Akteplaats: Utrecht

Dopeling: Lijsbeth van Doorn

Aktedatum: 29-05-1670

Vader: Nicolaes van Doorn

Moeder: Elisabeth van Engelen

Getuige 1: Catharina van Dusseldorp

Gezindte: Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Toegangsnummer: 711 Burgerlijke stand gemeente Utrecht en van de voormalige gemeente Zuilen: retroacta doop- trouw- en begraafregisters

Inventarisnummer: 6

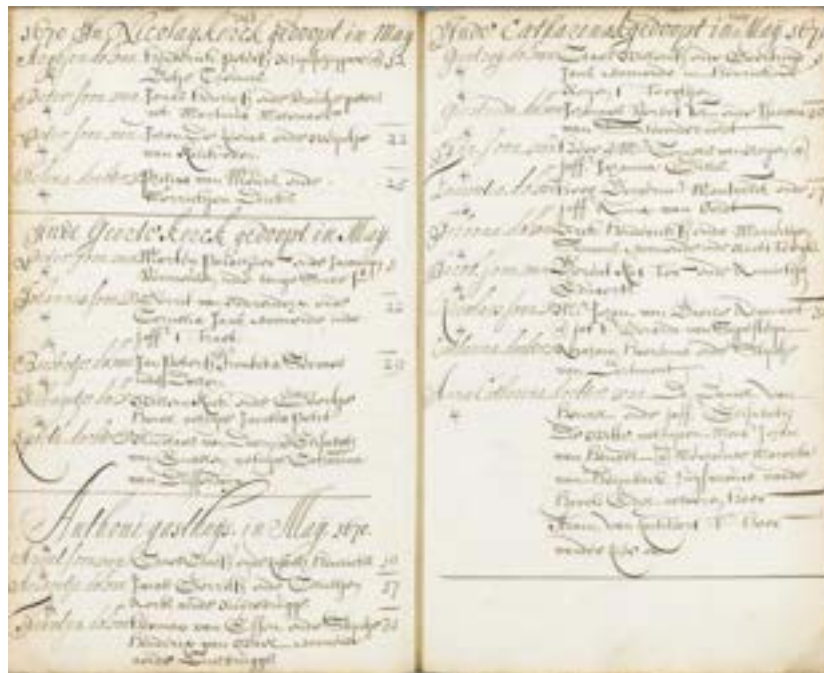
Paginanummer: 243

Het doopbericht van Elisabeth van Doorn die dus later de vrouw zou worden van onze Nicolaes Swagers. Bij de doop wordt ze Lijsbeth genoemd. Vader heet nu Nicolaes en moeder Elisabeth. Op onderstaande

foto uit het doopboek leiden we af dat de doop heeft plaatsgevonden in de Geertekerk te Utrecht.

Als getuige wordt genoemd Catharina van Dusseldorp. Dat zou een nichtje kunnen zijn van Elisabeth van Engelen; haar moeder heet immers Maria van Dusseldorp en waarschijnlijk heeft één van Maria's broers zijn kind Catharina heeft genoemd.

Hier de betreffende pagina uit het Doopboek Utrecht en een foto van de Geertekerk:

1665, 1670???

Ergens in deze tijd zal ook onze Nicolaes Janse Swagers zijn geboren. Tot dusver heb ik echter zijn geboortedatum en -plaats niet gevonden.

1.03.1671

Kind Petrus van Heereveen

Geslacht Man

Vader Lambertus van Heereveen

Moeder Cathalijna van Doorn

Getuige Anna van Heereveen

Getuige Nicolaes van Doorn

Gebeurtenis Doop

Datum 01-03-1671

Religie Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Gebeurtenisplaats Utrecht

Nicolaes van Doorn is getuige bij een doop. Ik denk dat we gerust kunnen aannemen dat de doopouders een zus van de vader en een broer van de moeder hebben gevraagd als getuige. Dat betekent dat Nicolaes van Doorn dus een zus had die getrouwd was met Petrus van Heereveen. Elisabeth van Doorn heeft nu dus een neefje in de stad.

Na uitzoeken blijkt Nicolaes inderdaad een zus Cathalijne te hebben; met de naam Catharina van Doorn gedoopt in 1651, zo'n 15 jaar jonger dan Nicolaes. Onder beide namen, Cathalijna en Catharina van Doorn, komt ze voor. In 1667 trouwde ze Lambertus van He(e)reveen.

9.07.1671

Kind Petrus van Doorn

Geslacht Man

Vader Isaac van Doorn

Moeder Maria van Dooreslaer

Getuige Cathalina van Doorn

Getuige Nicolaes van Doorn

Gebeurtenis Doop

Datum 09-07-1671

Religie Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Gebeurtenisplaats Utrecht

Nicolaes van Doorn is getuige bij nog een doop in hetzelfde jaar. Nu is de vader een zekere Isaac van Doorn. Ik veronderstel dat het nu om een broer van Nicolaes gaat die getrouwd is met Maria van Dooreslaer (nazoeking levert op dat Isaac eerder gehuwd was met een Sophia van Borculo, bij wie hij één kind had). Cathalina van Doorn kwamen we in het vorige jaar al tegen. Kennelijk hebben de doopouders nu de broer en zus van de vader als getuige gevraagd. De vraag blijft nog even staan waarom ook zij hun zoon Petrus noemen. Wie wordt hier vernoemd? In elk geval heeft Elisabeth van Doorn er nog een neefje bij.

20.08.1672

Johan en Cornelis de Witt vermoord in Den Haag

29.04.1676

Admiraal Michiel de Ruyter sneuvelt

2.10.1694

Bruidegom: Niclaes Swagers

Bruid: Elisabet van Doorn

Huwelijksdatum: 02-10-1694

Datum ondertrouw: 16-09-1694

Aktedatum: 02-10-1694

Huwelijksplaats: Utrecht

Akteplaats: Utrecht

Gezindte: Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Toegangsnummer: 711 Burgerlijke stand gemeente Utrecht en van de voormalige gemeente Zuilen: retroacta doop- trouw- en begraafregisters

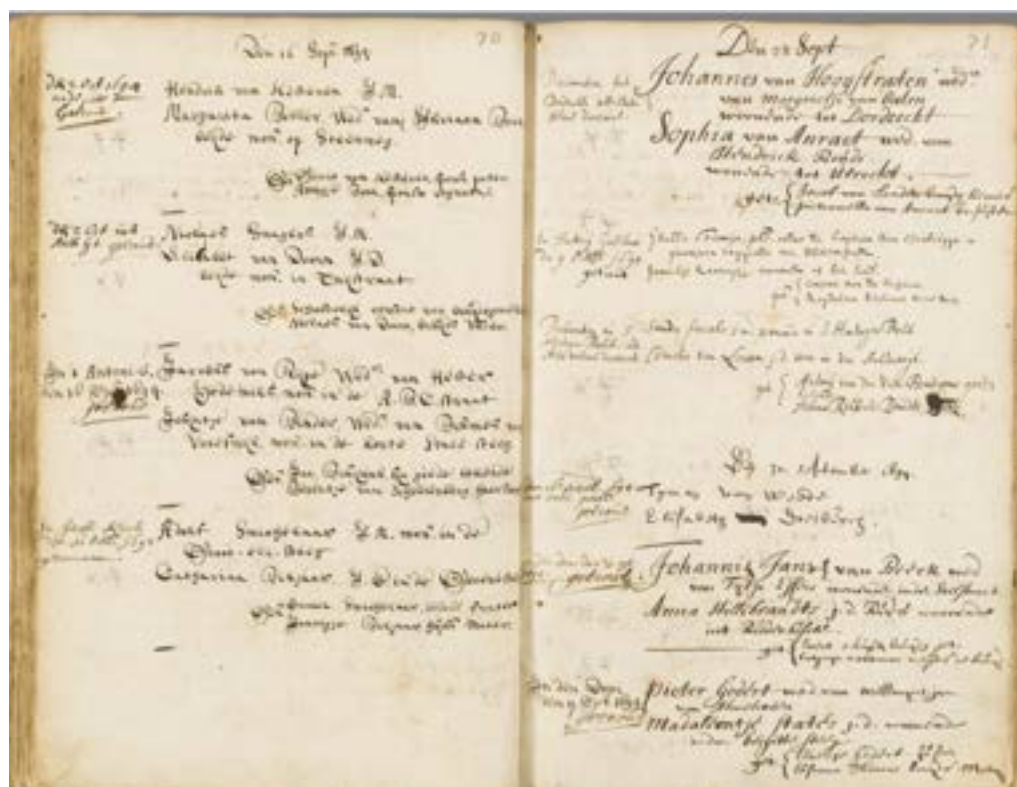
Inventarisnummer: 100

Paginanummer: 70

Het is zo ver: 'ons' stel is getrouwd.

Onderstaand de foto van de trouwinschrijving te Utrecht van Niclaes Swagers en Elisabet van Doorn. Bij 'getuigen' staat dat er een schriftelijk consent is van bruidegoms vader; Nicolaas van Doorn, bruids vader, lijkt wel aanwezig. Interessant is de informatie over het bruidspaar: Nicolaes J.M. (dus niet eerder gehuwd) en Elisabet J.D. (idem), en 'beijde won. in Twijstraat'.

Tenzij Nicolaes Swagers dus al op zichzelf woonde (maar J.D. veronderstelt iets anders) zijn zowel de familie Swagers als Van Doorn burgers in het centrum van Utrecht en hebben een woning in wat toen dé winkelstraat van Utrecht was. Naar alle waarschijnlijkheid zijn Jan Swagers en Nicolaes van Doorn winkeliers cq handelaar-ondernemer.

Wat betreft de Twijnstraat:

Vermoedelijk is het deel van de Oudegracht ter hoogte van de Twijnstraat de oude loop van de rivier de Rijn. Reeds in de 13e eeuw was de Twijnstraat een winkelstraat en daarmee behoort zij tot de oudste winkelstraten in Utrecht. Opmerkelijk is daarnaast dat dit gebied bij het verkrijgen van de Utrechtse stadsrechten in 1122 binnen de stadsgrens kwam te vallen. Was vanouds het Domplein met naastgelegen wijk het centrum van Utrecht, bij het afbakenen van het stadsgebied in 1122 werd waarschijnlijk een zuidelijke, niet onbelangrijke, handelsnederzetting hier meegenomen. In 1337 duikt vervolgens voor het eerst de straatnaam op onder de noemer Twijstraten, maar onduidelijk is waar de straat haar naam precies aan dankt. In het algemeen wordt aangenomen dat de naam te maken heeft met de aanwezigheid van de mandenmakers en is de naam Twijestraat een verwijzing naar de twijgen (twije) die ze gebruikten bij de productie van hun manden.

Diverse belangrijke routes kwamen vanaf de middeleeuwen samen bij de Twijnstraat. De verdwenen Tolsteegpoorten vormden hier een dubbele stadspoort bij de Tolsteegbarrière voor het landverkeer vanuit het zuiden de stad in. Tevens hebben de Kromme Rijn en Vaartsche Rijn als waterweg hun eindpunt op deze plaats waarbij scheepvaart via een waterpoort tussen de Tolsteegpoorten de stad in kon komen naar de Oudegracht.

De Twijnstraat is aan weerszijden bebouwd waarbij de westelijke bebouwing zelfs vrijwel geheel dubbel is uitgevoerd met panden aan de straat en aan de lager gelegen gracht. De huizen aan de gracht hebben een smalle werf en het adres ervan is Twijnstraat aan de Werf. Deze huizen zijn bereikbaar via stegen vanaf de hoger gelegen Twijnstraat. Qua percelen is te zien dat in de straat zich vandaag de dag brede en smalle panden bevinden. Mogelijk is gaandeweg de geschiedenis een deel van de oorspronkelijke, brede, percelen in tweeën gesplitst, waardoor smalle percelen van 1 roede (circa 3,5 meter) breed ontstonden. In de Twijnstraat en aan de werf bevinden zich diverse rijksmonumentale panden.

Oude panden aan de Twijnstraat tegenwoordig

1695-1697

Geboorten!

Nicolaes en Elisabeth worden in deze periode de ouders van Daniël en Geertruyda Swagers. Hun geboorte-data en -plaats heb ik nog niet gevonden. Maar uit latere akten en gebeurtenissen blijkt hun bestaan. In 1728 (zie daar) klinken hun namen in één adem met die van hun jongere broer Jan. Daniël zou dus in 1695 geboren kunnen zijn, Geertruyda ca 1696.

25.07.1698

Notariële akte U93a35 - 10 : Schuldbekentenis
Akte Inventarisnummer U93a35, aktenummer 10
Aktedatum 25-07-1698
Aktesoort Schuldbekentenis
Notaris H. VAN WOUDEBERGH ,UTRECHT
Uittreksel Naam eerste partij: Nicolaes van Doorn
Beroep eerste partij: meester schoenmaker
Woonplaats eerste partij: Utrecht
Naam assistent eerste partij: borg: Stephanus van Doorn
Beroep assistent: meester schoenmaker
Naam assistent eerste partij: borg: Daniel van Doorn
Beroep assistent: meester chirurgyn
Naam assistent eerste partij: borg: Nicolaes Swagers
Beroep assistent: grutter
Woonplaats assistent: Utrecht
Naam tweede partij: Catharina van Doorn
Naam echtgenote tweede partij: wed. Lambertus Heereveen
Samenvatting inhoud akte: f 1000,- vanwege levering
Bijzonderheden: met cassatie d.d. 23-6-1707

Deze akte levert ons heel wat gegevens op:

Catharina cq Cathalijne van Doorn (zie bij maart 1671), jonge zus van Nicolaes van Doorn, is weduwe geworden. Haar man Lambertus Heereveen is overleden. Ze is kennelijk niet onbemiddeld. Nicolaes leent van zijn zus een bedrag van maar liefst 1000 florijn. Hij steekt zich echter niet alleen in die schuld, als borg komen mee Stephanus en Daniël van Doorn, zijn oudste zoons, en zijn schoonzoon Nicolaes Swagers, gehuwd met zijn dochter Elisabeth. En we horen wat voor beroep zij uitoefenen. Stephanus is net zoals zijn vader (en waarschijnlijk bij zijn vader in de zaak): meester schoenmaker. Daniël heeft gestudeerd en is meester chirurgyn geworden. Nicolaes Swagers is grutter (wellicht nog steeds in de Twijnstraat).

Meester schoenmaker

Schoenmaker was toentertijd niet de reparateur (de schoenlapper) maar degene die schoeisel vervaardigde.

Meester chirurgyn

Alles waarbij een mes te pas kwam heette chirurgie, dus ook 'haarsnijden en baardscheren'. Voor echte chirurgie kwam meer kijken. Maar in principe was het een winkel waar je binnen kon lopen. Chirurgie is een studie die over het algemeen drie jaar duurt en waarbij de leerling meestal intern als leerknapp bij een chirurgijn het vak gaat leren. Hij wordt dan in het register van leerknappen van het gilde ingeschreven en moet een bedrag aan inschrijfgeld

betalen. Na het behalen van de meesterproef mag hij zich als chirurgijn vestigen. In tegenstelling tot vele ander plaatsen is de opleiding in Amsterdam goed te noemen. De leerlingen moet het lezen en schrijven machtig zijn. Het gilde zorgt er voor dat de nodige eisen aan de chirurgijn kunnen worden gesteld en dat beunhazerij is uitgesloten. Tot het werk van de chirurgijn behoort ook het knippen en scheren dat eveneens door barbiers wordt gedaan. Voor de chirurgijns is dit vaak een onmisbare bron van het chirurgijnsinkomen dat niet bijzonder groot was. Maar daarnaast waren zij bevoegd tot het behandelen van uitwendige kwalen, het aderslaten en verrichten van chirurgische ingrepen. Zij waren verenigd in het chirurgijns-gilde dat een aantal voordelen bood. Zo fungeerde het lidmaatschap tevens als een soort verzekering, aangezien behoeftige gildenbroeders en weduwen mochten rekenen op financiële ondersteuning uit de gildenkas. Het bood de leden bescherming tegen oneerlijke concurrentie en kwakzalverij. In Amsterdam duurde de opleiding vijf jaar, zo was in 1664 vastgesteld. In Amsterdam moesten de kandidaten tijdens het examen in staat zijn om uit ruwe ijzers een aantal lancetten te slijpen en diende hij de theorie en praktijk van het aderslaten onder de knie te hebben. Ook de eigenlijke kennis van zweren, gezwollen, fracturen en dergelijke kwamen aan de orde. Naast de mondelinge overhoring ten overstaan van de overliden van het gilde kende het examen ook een praktijkgedeelte dat in het gasthuis werd afgenomen. Wie slaagde mocht zich meester noemen en was bevoegd tot de uitoefening van de heilkunde en het openen van een eigen chirurgijns-winkel. In tegenstelling tot de academisch gevormde geneesheren, die hun patienten thuis bezochten, dreven dus veel chirurgijns een winkel waar zij hun clientele ontvingen en behandelden. Deze winkels waren evenals die van de apothekers vaak op buitenissige manier versierd met opgezette dieren, doodshoofden en geraamten. Bij praktisch elke ziekte werd het aderslaten toegepast. Hier waren diverse methoden voor zoals het openen van een ader met een lancet maar ook met behulp van bloedzuigers. Onder de verantwoordelijkheid van de chirurgijn viel ook het dichtbranden van aderen bij hevige bloedingen en het doorboren van de schedel. Voorts het wegsnijden van gezwollen en het amputeren van lichaamsdelen. Verdoving van de patiënt vond alleen plaats door inname van alcohol of andere bedwelmende middelen. Wanneer de ingreep was gelukt, dan liep men nog grote kans om een wondinfectie te krijgen. Dergelijke operaties waren dus voor de betrokkene niet alleen vreselijk pijnlijk maar ook levensgevaarlijk. In de periode van 1600 tot 1700 steeg het aantal chirurgijns van 35 tot 240.

Grutter of grutmolenaar

De molenaar, die graan, hoofdzakelijk boekweit, tot grut of grutten maalde werd grutmolenaar genoemd. Zie verder gort- en pelmolenaar.

In een aantal gevallen werden ook nevenactiviteiten verricht. Voor het malen van boekweit tot boekweitmeel (dat onder meer voor pannenkoeken werd gebruikt) was een maalstoel aanwezig.

Daarnaast werd ook wel graan gebroken voor veevoer en in een kleine maalstoel mosterdzaad gemalen voor de mosterdfabricage.

De grutter was degene, die het produkt verkocht. Grutterijen waren in de praktijk buurt verzorgende bedrijfjes, waar men zowel de grutten vervaardigde als verkocht, met andere woorden grutmolenaar en grutter waren meestal één en dezelfde persoon. De eigenaar werkte meestal met een zoon of een hulp.

Tot ongeveer 1800 heeft men vele honderden grutterijen in ons land gekend.

Het hele document betreffende deze schuldbekentenis staat in mijn genealogie-programma iFamily. Hieronder de ondertekening met de namen van Nicolaas van Doorn, Stefanis van Doorn, D of C v Doorn, Nicolaes Swagers.

van Louis (3) Nicolaes van
de Burgerlijke stand gemeente Utrecht en van de
voormalige gemeente Zuilen: retroacta doop- trouw- en begraafregisters
Nicolaes van Doorn
Johannis van Doorn
L. V. Doorn
Nicolaes Swagers
L. V. Woudenberg
D. W. Woudenberg
H. W. Woudenberg
D. W. Woudenberg

01.09.1698

Doopinschrijving Margrita Swagers, 01-09-1698

Doopplaats: Utrecht

Doopdatum: 01-09-1698

Akteplaats: Utrecht

Dopeling: Margrita Swagers

Aktedatum: 01-09-1698

Vader: Nicolaes Swagers

Moeder: Elisabeth van Doorn

Gezindte: Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Toegangsnummer: 711 Burgerlijke stand gemeente Utrecht en van de
voormalige gemeente Zuilen: retroacta doop- trouw- en begraafregisters

Inventarisnummer: 8-2

Paginnummer: 469

*Nicolaes en Elisabeth krijgen (nog) een dochter. Uit het doopboek blijkt
dat Margrita in de Jacobikerk ten doop werd gehouden:*

Jacobikerk in de 18^e eeuw. In 1674 woei de naaldtoren eraf en in 1953 kreeg hij nieuwe spits. Dus zoals hier afgebeeld moet hij geweest zijn voor de Fam. Swagers.

23.06.1699

Detailgegevens VOC, overlijden:

Gegevens van Nicolaas Janse Swagers uit Uijtreght

Datum indiensttreding: 09-05-1699 Datum uit dienst: 23-06-1699

Functie bij indiensttreding: Soldaat Reden uit dienst: Overleden

Uitgevaren met het schip: Nederland Waar uit dienst: Nederland

Maandbrief: Ja Schuldbrief: Ja

Begunstigde(n): Vrouw: Elisabet van Doorn

Gegevens van de vaart

Schip: Nederland Vertrek: 09-05-1699

Kamer: Amsterdam

Kaap: 24-10-1699 20-11-1699

Inventarisnummer: 5473

Folio: 222 Aankomst: 25-01-1700 Batavia

DAS- en reisnr.: 1806.4

Details of voyage 1806.4 from Texel to Batavia

Number 1806.4

Name of ship NEDERLAND

Master Dijk, Leendert van

Tonnage 1173

Type of ship pinas?

Built 1687

Yard Amsterdam

Chamber Amsterdam

Date of departure 09-05-1699

Place of departure Texel

Arrival at Cape 24-10-1699

Departure from Cape 20-11-1699

Date of arrival at destination 25-01-1700

Place of arrival Batavia

Particulars The ship was laid up at Batavia on 09-09-1706.

Next homeward voyage

On Board	I	II	III	IV	V	VI
Seafarers	145	46	24	24	18	130
Soldiers	107		14	18	29	82
Passengers	5	0	1	0	0	4

Gegevens over de opvarenden bij het Nationaal Archief

Tja, en zo zijn we Nicolaes Swagers al weer kwijt voordat we hem goed en wel hebben leren kennen. Bovenstaande gegevens komen uit de VOC-archieven. Leent hij in juli 1698 nog 1000 florijn samen met zijn schoonfamilie, nog geen jaar later blijkt hij zich in te tekenen als soldaat op het VOC-schip 'Nederland' dat vertrekt vanuit Texel.

Nog geen twee maanden later – het schip zal ergens rond de evenaar zijn geweest – overlijdt hij: 23 juni 1699. Schipper Leendert van Dijk heeft het keurig in de logboeken laten zetten.

Het kan heel lang hebben geduurd voordat ze thuis iets van zijn overlijden hoorden. Pas op 24 oktober vaart het schip de haven in bij Kaap de Goede Hoop, om een maand later door te varen naar de bestemming: Batavia.

Daar arriveert de Nederland op 25 januari 1700.

Op de VOC-site kom ik te weten dat dit schip in 1687 is gebouwd op last van de Koopkamer van Amsterdam op de VOC-werf van Amsterdam. Het schip zelf komt na 1700 nooit weer retour maar blijft tot 1705 in gebruik tussen Batavia en andere havens (Ceylon, Suratte, Bantam, Samarang etc.).

Het schip was een zogenaamde Pinas, 160,5 voet lang, 39,5 voet breed, een laadvermogen van 1173 ton en een bemanning van 250-300 koppen. Ik tel er op de bovenstaande lijst overigens bijna 400, en een behoorlijke hoeveelheid soldaten. Er was in de koloniën altijd wel iets te verdedigen of te veroveren.

Pinas

Aan boord

De opvarenden vormden een gemêleerd gezelschap, afkomstig onder meer uit de Republiek zelf, Duitsland, Scandinavië en andere landen rond de Oostzee. De grootste groep bestond uit zeelieden (60%) en militairen (30%). Verder waren er ambachtslieden en passagiers aan boord. Voor de zeelieden begon het werk zodra het schip het ruime sop koos. Hoewel de soldaten en ambachtslieden geworven waren voor werkzaamheden in Azië, assisteerden zij tijdens de reis de zeelieden bij het wachtlopen en het doen van reparaties. Voor de lagere rangen waren de leefomstandigheden bijzonder zwaar. Terwijl officieren en passagiers de beschikking hadden over aparte hutten, moest de bemanning plaats zien te vinden voor de grote mast, in het ruim van het schip. In deze krappe, donkere en slecht geventileerde ruimte hingen de hangmatten van zeildoek, met daarin een matras, een hoofdkussen en een deken, dicht naast elkaar. Frisse lucht kwam binnen door de geschutspoorten en luiken, maar met slecht weer werden deze gesloten. Dergelijke omstandigheden waren een ideale bron voor het ontstaan van allerlei ziekten.

Gedurende de gehele periode van de VOC heersten aan boord ziektes als malaria, beriberi, verkoudheid, longontsteking en scheurbuik. Over de oorsprong van de meeste van deze ziektes was ten tijde van de VOC weinig bekend. Scheurbuik, waarvan wel bekend was dat dit werd veroorzaakt door een gebrek aan verse groenten en fruit, kwam van deze ziektes het vaakst voor. Verlamming van ledematen en ontsteking van tandvlees waren de bekendste symptomen. Beriberi, veroorzaakt door een eentonig rijstdieet, en malaria, overgedragen door

de malariamug, kwamen voornamelijk voor op de terugreis naar de Republiek. Verkoudheid en longontsteking waren een gevolg van de extreme klimaatsveranderingen, in Europa koude en regen en in de tropen hete dagen, afgewisseld met koude nachten. De bemanning had meestal niet de beschikking over de juiste kleding om zich tegen de koude te wapenen. Veel minder frequent, maar daarom niet minder ernstig was de tyfus die kon heersen aan boord van de schepen. Hiervan was nog niet bekend dat die gemakkelijk werd verspreid via uitwerpselen en luizen van mensen.

Nicolaes had wel een 'overlijdensverzekering' in de vorm van zowel een Maandbrief als Schuldbrief. Bij alle contracten met de VOC wordt bij de persoonsgegevens vermeld in hoeverre wel of niet van een maandbrief en schuldbrief sprake is.

Maandbrief

Door middel van een maandbrief konden werknemers bij de VOC maximaal drie maandlonen per jaar bestemmen voor verwanten in de 1e graad: ouders, echtgenote of kinderen. In het soldijboek wordt alleen vermeld dat er een maandbrief is met de naam van de begunstigde. Bij onvoldoende saldo werd de maandbrief met voorrang uitbetaald. Betalingen op de maandbrief worden vermeld. De maandbrief was in het bezit van de begunstigde.

Schuldbrief

De eerste kennismaking tussen zeelieden en VOC was niet zelden het werk van een vrouw. Voor het werven van compagniesdienaren werd gebruik gemaakt van ronselaars, ook wel zielverkopers genaamd. Dit waren vaak vrouwen die de toekomstige zeeman onderdak boden in een logement en hem voorzagen van scheepsuitrusting. In ruil hiervoor diende de aanstaande compagniesdienaar de twee maanden gage, die hij van de VOC ontving bij het tekenen van zijn contract, af te staan. Dit was echter niet voldoende om de rekening te voldoen. Daarom diende hij eveneens een schuldbrief te ondertekenen. Hiermee kon de logementhoud(st)er na verloop van tijd geld innen bij de VOC. Aan de handel in deze schuldbrieven, 'ceelen', dankten de zielverkoopsters en zielverkopers hun naam. Zielverkoopsters waren vaak zelf getrouwd met een zeeman. Een werknemer van de VOC kon een schuldbrief / obligatie ondertekenen tot maximaal f300, afhankelijk van de rang. De schuldbrief was veelal op naam gesteld, maar overdraagbaar en werd aan de toonder uitbetaald. Bij onvoldoende saldo werd de transportbrief bij voorrang voldaan, na de maandbrief. In het soldijboek wordt alleen vermeld dat er een schuldbrief is en ook de terugbetaling, voor zover dat gebeurd is.

Was Elisabeth van Doorn zo'n 'zielverkoopster'? Moest er geld binnenkomen en ging dat ten koste van haar man? Maar hoe chanteerde ze hem dan? Of paste dit allemaal in een gezamenlijke strategie van de Van Doorn's en Swagers'? Onderstaand debet en credit in het scheepsboek na zijn overlijden.

Daarnaast was Elisabeth, zoals we nu zullen zien, zwanger van een vierde kind: de Johannes Swagers (1699-1734) van wie wij afstammen.

14.09.1699

Doopinschrijving Johannes Swagers, 14-09-1699

Doopplaats: Utrecht

Doopdatum: 14-09-1699

Akteplaats: Utrecht

Dopeling: Johannes Swagers

Aktedatum: 14-09-1699

Vader: Nicolaes Swagers

Moeder: Elisabeth van Doorn

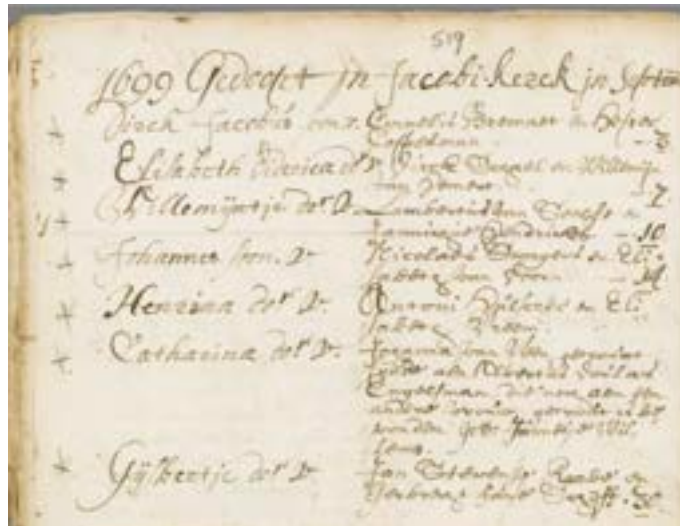
Gezindte: Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Toegangsnummer: 711 Burgerlijke stand gemeente Utrecht en van de voormalige gemeente Zuilen: retroacta doop- trouw- en begraafregisters

Inventarisnummer: 8-2

Paginanummer: 519

Johannes wordt dus gedoopt als zijn vader al is overleden; wellicht zonder dat de familie van dat overlijden op de hoogte is. Deze doop vindt plaats in de Jacobikerk:

1702

Stadhouder-koning Willem III (1650-1702) sterft. Tweede stadhouderloze tijdperk (tot 1747).

30.04.1708

Overledene Annichje van der Marck

Geslacht Vrouw

Partner Jan Swagers

Gebeurtenis Begraven

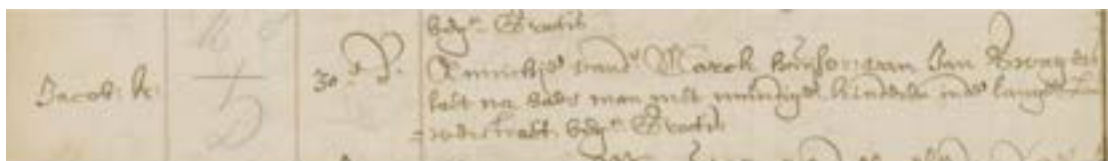
Datum 30-04-1708

Religie Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Gebeurtenisplaats Utrecht

De (waarschijnlijke) moeder van Nicolaes Swagers overlijdt.

'Begraven in de Jacobikerk: Annichje van der Marck, hujsvrouw van Jan Swagers, laat na haar man met mondige kinderen in de lange Lauwerstraet, begraven Gratis'.

Pand aan de Lauwerstraat

16.10.1709

Bruidegom Johannes Swagers

Bruid Jannigje van Nier

Laatste partner van de bruidegom Annigje van der Mark

Laatste partner van de bruid Jan Boke

Gebeurtenis Trouwen

Datum 16-10-1709

Religie Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Gebeurtenisplaats Utrecht

Jan Swagers, vader van Nicolaes Swagers hertrouwt op 16 oktober 1709 te Utrecht met Jannigje van Nier, weduwe van Jan Boke.

19.12.1712

Notariële akte U127a7 - 96 : Testament

Akte Inventarisnummer U127a7, aktenummer 96

Aktedatum 19-12-1712

Aktesoort Testament

Notaris D. HOUTMAN ,UTRECHT

Uittreksel Naam eerste partij: Nicolaes van Doorn

Naam echtgenote eerste partij: x Elisabeth van Engelen

Woonplaats eerste partij: Utrecht, nz Verkenmerct

Naam tweede partij: Pieter van Doorn, zoon
Naam tweede partij: Elisabeth van Doorn, dochter
Naam echtgenote tweede partij: wed. Nicolaes Swagers
Bijzonderheden: op last van lyftocht
Bijzonderheden: met benoeming van Pieter van Doorn tot voogden en
: executeurs
Bijzonderheden: Maria van Doorn, dochter van overleden zoon
: Stephanus van Doorn, ontvangt geldbedrag ter voldoening
: legitieme portie

Een testament in de familie Van Doorn.

Stephanus, oudste in het gezin van Nicolaes van Doorn, is eind maart 1711 op 49-jarige leeftijd overleden en op 2 april begraven. Zijn vrouw (Catharina Crom) was al zes jaar eerder overleden. Er is geld in de familie Van Doorn – dat beginnen we zo langzamerhand wel te begrijpen – en dat moet zoveel mogelijk binnen de familie blijven.

Stephanus laat een kind na: Maria van Doorn (gedoopt 6 februari 1689), inmiddels 22 jaar. Eind december gaat ze trouwen. De 'lyftocht' moet worden geregeld, de lijfrente zeg maar of het vruchtgebruik van de rente op kapitaal.

Kennelijk is dit een trigger voor Nicolaes van Doorn en zijn vrouw Elisabeth van Engelen om ook hun eigen nalatenschap notarieel te laten vastleggen. Hun jongste zoon Pieter wordt benoemd tot executeur en voogd 'voor als het zo ver is'. De nalatenschap gaat naar Pieter en naar zijn zus Elisabeth, de weduwe van Nicolaes Swagers. En kleindochter Maria van Doorn ontvangt geld naar rato van wat haar legitiem toekomt. Als ik het tenminste allemaal goed begrijp.

Leuk om te horen waar de ouders Van Doorn hun domicilie hebben: Op de Varkensmarkt Noordzijde ('verkenmerct').

Het testament staat in zijn geheel in mijn iFamily; hieronder de ondertekening met oa de handtekeningen van Nicolaas van Doorn en Elisabet van Engelen.

The image shows a close-up of handwritten signatures in a historical Dutch script. The signatures are written in dark ink on a light-colored paper. The first signature is 'Nicolaas van Doorn', followed by 'Elisabet van Engelen', and then 'Johan van Nulst'. There are also some other, less legible signatures and initials visible in the background.

Het stukje Utrecht waar de families Swagers en Van Doorn woonden. De Varkenmarkt linksonder. Maar ook veel andere straten zijn zichtbaar die in de akten worden genoemd.

Aan die Varkenmarkt overlijden nu achtereenvolgens Elisabeth van Engelen en haar man Nicolaes van Doorn:

12.12.1714

Overledene Elisabet van Engelen

Geslacht Vrouw

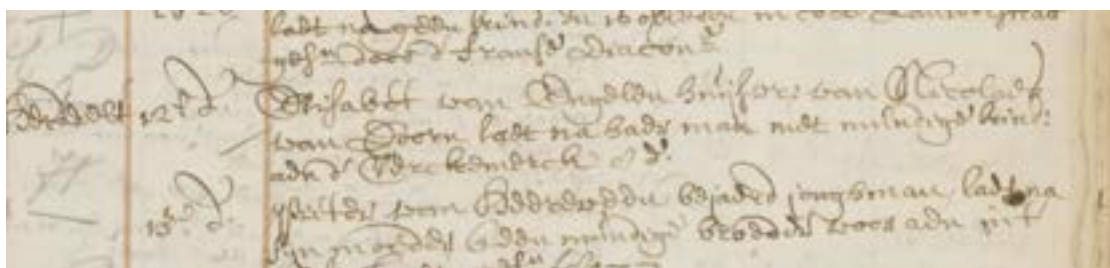
Partner Nicolaes van Doorn

Gebeurtenis Begraven

Datum 12-12-1714

Religie Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Gebeurtenisplaats Utrecht

'12^e dec Elisabet van Engelen, huisvrouw van Nicolaes van Doorn, laat na haar man met mondige kinderen aan de Verckenmerckt 8'.

28.03.1717

Overledene Nicolaes van Doorn

Geslacht Man

Gebeurtenis Begraven

Datum 28-03-1717

Religie Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Gebeurtenisplaats Utrecht

'Nicolaas van Doorn, laet na mondige kinderen de Verckenmerck 8'

25.04.1717

We zijn weer bij de VOC. Het schip de Magdalena vertrekt. Het is een tyoe Fluitschip. En aan boord van dit schip: Daniël Swagers, zoon van Nicolaes Swagers en Elisabeth van Doorn. En misschien zouden we dit nooit geweten hebben als hij niet ook was gerepatrieerd. Maar dat gebeurt pas 10 jaar later. Dus daar komen we straks in de tijdlijn op terug. Voorlopig is hij dus weg naar Indië.

Fluitschip (maquette)

28.04.1717

Notariële akte U160a2 - 76 : Koop en verkoop

Akte Inventarisnummer U160a2, aktenummer 76

Aktedatum 28-04-1717

Aktesoort Koop en verkoop
Notaris H. DONS ,UTRECHT
Uittreksel Naam eerste partij: Pieter van Doorn
Naam eerste partij: Elisabeth van Doorn
Naam echtgenote eerste partij: wed. Nicolaes Swagers
Naam eerste partij: Maria van Doorn
Woonplaats eerste partij: Utrecht
Naam tweede partij: Mattheus 't Lam
Beroep tweede partij: meester hoedemaker
Woonplaats tweede partij: Utrecht
Soort onroerend goed: huysinge c.a.
Ligging onroerend goed: oz Oude Graft, tussen de Geertebrugge en
: Volderbrugge
Gerecht onroerend goed: Utrecht
Bijzonderheden: verkopers zyn kinderen van + Nicolaes van Doorn en +
: Elisabeth van Engelen

Beide ouders Van Doorn zijn nu dus overleden. Dat betekent dat de kinderen iets moeten met de erfenis. Broer en zus Pieter en Elisabeth van Doorn (weduwe van Nicolaes Swagers) treden gezamenlijk op zoals eerder afgesproken (zie 1712); ook samen met hun nichtje Maria van Doorn.

Ze verkopen aan de hoedemaker Mattheüs 't Lam een huis aan de Oude Gracht Oostzijde, tussen de Geertebrug en Vollersbrug.

Volderbrug of Vollersbrug in 1897

De Geertebrug

19.08.1717

Notariële akte U160a2 - 96 : Scheiding

Akte Inventarisnummer U160a2, aktenummer 96

Aktedatum 19-08-1717

Aktesoort Scheiding

Notaris H. DONS ,UTRECHT

Uittreksel Naam eerste partij: de erven Nicolaes van Doorn en Elisabeth van Engelen:

Naam eerste partij: Pieter van Doorn

Woonplaats eerste partij: Utrecht

Naam eerste partij: Elisabeth van Doorn, dochter

Naam echtgenote eerste partij: wed. Nicolaes Swagers

Naam eerste partij: Maria van Doorn, kleindochter

Soort onroerend goed: huysinge c.a., grutterye - naar Pieter van Doorn -

Ligging onroerend goed: nz Verkenmerkt

Soort onroerend goed: huysinge c.a. - naar Elisabeth van Doorn -

Ligging onroerend goed: nz Watersteeg

Belendingen onroerend goed: voor: de Jacobikerk

Soort onroerend goed: camere of woninge - naar Maria van Doorn -

Ligging onroerend goed: Vrouwjuttenstraet

Gerecht onroerend goed: Utrecht

Zakelijk trefwoord: grutteryen

Een paar maanden na de vorige akte treffen we deze aan: een boedelscheiding. Werd vier maanden geleden een huis verkocht, nu verdelen erven woningen (en winkel) van hun gestorven ouders.

Pieter van Doorn gaat op de Varkensmarkt Noordzijde nr 8 wonen; hij krijgt het huis en de grutterij. Zijn vader was dus in elk geval de laatste jaren van zijn leven grutter.

Elisabeth van Doorn krijgt Watersteeg Noordzijde, vlakbij de Jacobikerk. En Maria van Doorn krijgt een kamer die ligt aan de Vrouwjutenstraat.

Het hele document bevindt zich in mijn iFamily. Hier het slot van het document:

Belovende de Compten dejen den anderen te
vullen. Naar te comen en te agtervolgen te
goed. Men en voort aders verlaant van hooft
personen en goederen dezelfde onderwerpend
de findicature. Schoof en geregt. vult troet
en allen anderen geregt. Verfichende en
verfichende hier van acte. Een heurlijden
ledinen na beheren en fpecialyke ommeke
voort hingfinge en cameren. Ledina verberken
op de naem vande de fter. Weet hier van fje
toegefchenden, die de fte is, alder fgonaffers him
Unghe te prefentien van Johan van Bickfene
end prefentien van Eck inwonder alder getuigen
hier te verfeght.

Pieter van Doorn
Elisabeth van Doorn
Maria van Doorn
Schrick Dons Vete

Inkijkje in de Watersteeg. Rechts staat de Jacobikerk.

Een oud tegeltje in één van de gevels van de Waterstraat

Steegje in de Vrouwjuttestraat

21.02.1719

Bruidegom **Jan Zwagers** (nu met een Z dus; zoon van Nicolaes en Elisabeth)

Attestatie in 't Zas

Bruid Maria Faber

Gebeurtenis Trouwen

Datum 21-02-1719

Religie Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

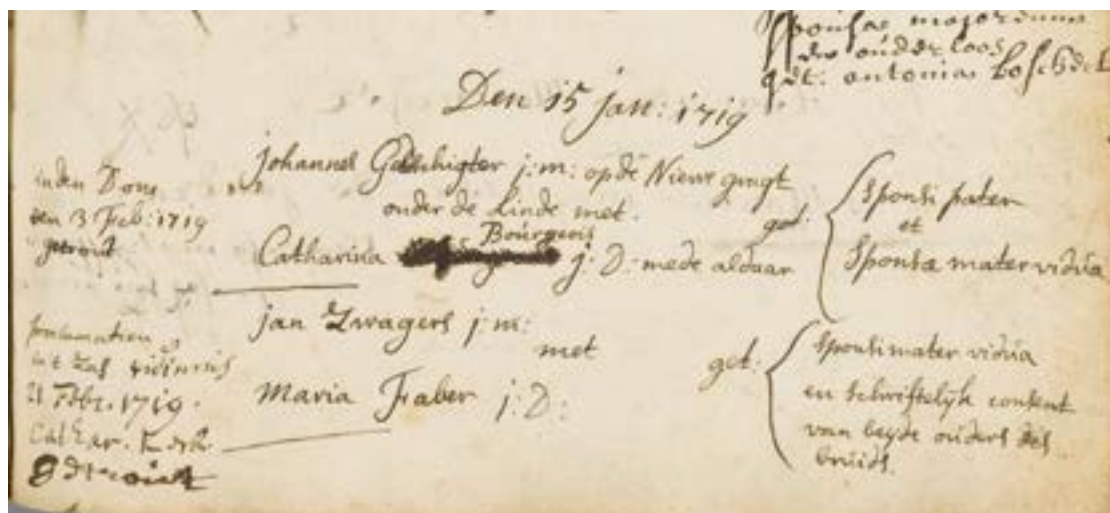
Gebeurtenisplaats Utrecht

Gebeurtenis Ondertrouw Datum 15-01-1719

Twintig jaar na het overlijden van Nicolaes Swagers op 'de Nederland' trouwt de zoon die hij nooit gezien heeft. Jan cq Johannes Swagers, onze voorvader. Jan Swagers/Zwagers trouwt met Maria Faber. Ze trouwen in de Catharijnekkerk. De moeder van de bruidegom is erbij? De beide ouders van de bruid geven schriftelijk consent. Proclamatie ('proclamatien vidimus') zou ook hebben plaatsgevonden "in 't Zas".

Hier vond het huwelijk van Jan Zwagers en Maria Faber plaats

De aantekening in het trouwboek

't Zas

Ik weet nog niet waar 't Zas in het huwelijksdocument op slaat. Er is een buurtschap ten zuid-oosten van Breda dat zo heette. En in Breda is er een monumentaal gebouw dat 'de Vogelstruys' heet. Dat is de naam die Jan en Maria aan hun huis in Utrecht geven. Kwam Maria daar vandaan?

Huis 'de Vogelstruys

De vroegste vermelding van De Vogelstruys is in 1529. Via handelscontacten kende men de struisvogel en de grote eieren werden beschouwd als een symbool van luxe. De huidige trapgevel dateert uit 1665.

In 1697 was het huis in handen van het klooster Catharinadal in Oosterhout.

Waarschijnlijk wilden de zusters een pied-à-terre of schuilplaats hebben in de stad. In de zeventiende en achttiende eeuw was het immers ongeveer om de haverklap oorlog.

Tijdens deze oorlogen was het platteland niet veilig vanwege de plunderende soldaten.

Aan het begin van de twintigste eeuw vestigde zich een bekend Bredaas garagebedrijf in dit pand. Op het binnenterrein werd de garage steeds verder uitgebreid. Nadat de garage zich elders had gevestigd, is de gevel gereconstrueerd.

De poort links van het pand geeft toegang **tot t'Sas**, een winkelpassage en horecaplein, die aan het eind van de twintigste eeuw is gerealiseerd. Wie door de poort naar binnen loopt en omhoog kijkt, ziet de grote betonnen spanten van de garage nog zitten.

Het Sas is een buurtschap in de gemeente Alphen-Chaam, die behoort bij het dorp Alphen. Het behoort tot het Terhonksa, een verzamelnaam voor Het Sas en enkele zijstraten, waarvan Terover (de Reuver) de meeste bebouwing heeft. De bebouwing bestaat voornamelijk uit landbouwbedrijven.

Het Sas ligt nabij het beekdal van de Lei. Vandaar ook de naam 'Sas', een Sas betekent een sluis.

Johannes Swagers wordt van beroep koperslager.

Een koperslager

Jan en Maria krijgen voor zover ik kan nagaan samen zeven kinderen. Bij de doop vinden we regelmatig vermeld: "...Jan Swagers en Maria Faber op de o: gragt ontrent d' Garenbrugh". Daar wonen dus onze voorouders Johan Swagers en Maria Faber:

Achterzijde van de woningen Oude Gracht tot de Gaardbrug

Hun kinderen:

1. Nicolaas Paulus Swagers (van wie wij afstammen), gedoopt 14.09.1721 in de Catharijnekerk. "Nicolaas, Soon van Jan Swagers en Maria Faber op de o: gragt ontrent d' Garenbrugh". Nicolaas trouwt later met Paulina van Senderen en huurt een huis in 't Wystraat. Hij wordt kleermaker. Hij is overleden op 29 november 1812 te Utrecht, 91 jaar.

- 2. Jan, 1723-1725; 2 jaar geworden
- 3. Elisabeth, 1725-1735; 10 jaar geworden
- 4. Jan, 1726-1767; 40 jaar geworden

Vervolgens verhuist dit gezin naar Rotterdam, preciezer: naar Cool. De naam Swagers wordt in Rotterdam steeds geschreven met een Z(wagers). We treffen hem daar aan op de Binnenweg (1731), Crispijnlaan (1732), en Broederslaan (1732) te Cool (buurt is geheel verwoest in WO II). In Rotterdam worden nog geboren:

- 5. Daniël, 1729; al spoedig overleden
- 6. Pieter, 1731; 7 weken oud geworden
- 7. Jacob, 1732; 9 weken oud geworden

Zijn vrouw Maria Faber overlijdt een maand na het overlijden van hun jongste kind.

22.01.1722

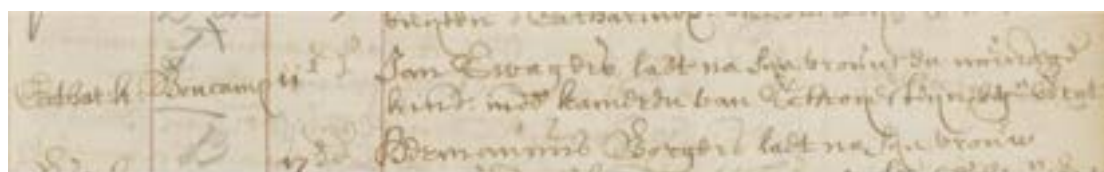
Notariële akte U162a4 - 19 : Schuldbekentenis
 Akte Inventarisnummer U162a4, aktenummer 19
 Aktedatum 22-01-1722

Aktesoort Schuldbekentenis
Notaris C. F. PRONCKERT ,UTRECHT
Uittreksel Naam eerste partij: Elisabeth van Doorn
Naam echtgenote eerste partij: wed. Nicolaes Swagers
Naam assistent eerste partij: borg: Johan Swagers
Woonplaats assistent: Utrecht
Naam tweede partij: Cornelis van Engelen
Samenvatting inhoud akte: f 200,- vanwege lening

Elisabeth van Doorn, de weduwe van Nicolaes Swagers, leent een bedrag van 200 florijn van Cornelis van Engelen. Deze zal haar oom zijn, broer van haar moeder Elisabeth, meester chirurggeyn (en inmiddels 80 jaar). Johan Swagers staat borg voor haar. Dat zou haar zoon kunnen zijn (of leeft haar schoonvader nog?).

11.07.1724

Begravenis in Catharijnekerk Utrecht van Jan Swagers, laat na zijn vrouw en minderjarig kind: in de kameren van begr gratis

Deze Jan Swagers heb ik nog niet thuis kunnen brengen. Hij zou nog een broer kunnen zijn geweest van Nicolaes Swagers.

Overigens wordt in 1724 en 1725 meerdere keren een Jan Swagers begraven. Daar zou ook de vader van Nicolaes bij kunnen zitten.

18.02.1725

Overledene Margareta Swagers
Geslacht Vrouw
Gebeurtenis Begraven
Datum 18-02-1725
Religie Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)
Gebeurtenisplaats Utrecht

Een dochter van Nicolaes Swagers en Elisabeth van Doorn overlijdt op de leeftijd van 27 jaar.

20.02.1726

Bruidegom: Johannes Solie
Bruid: Geertruida Swagers
Huwelijksdatum: 1726
Datum ondertrouw: 03-02-1726
Aktedatum: 20-02-1726
Huwelijksplaats: Utrecht
Akteplaats: Utrecht
Gezindte: Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)
Toegangsnummer: 711 Burgerlijke stand gemeente Utrecht en van de voormalige gemeente Zuilen: retroacta doop- trouw- en begraafregisters

Inventarisnummer: 102
Paginanummer: 234

Geertruijda Swagers is – gelet ook op volgende akten – naar alle waarschijnlijkheid een dochter van Nicolaes Swagers en Elisabeth van Doorn. Zij trouwt met Johannes of Jan Sollie (Siolie etc.), meester kleermaker te Utrecht; deze zal ca 1700 geboren zijn.

Uit dit huwelijk van Geertruyda Swagers komen 4 kinderen:

- 1. Francina Margrieta Soli, gedoopt op 10 jan 1727 te Utrecht*
- 2. Elisabet Clasina Solie, gedoopt op 13 feb 1729 te Utrecht*
- 3. Nicolaas Siolie, gedoopt 19 jan 1731 te Utrecht; wrs snel overleden*
- 4. Nicolaas Sioli, gedoopt 21 mei 1732 te Utrecht*

Geertruijda zelf overlijdt niet veel later, zoals we nog zullen zien.

17.04.1726

Notariële akte U162a7 - 55 : Procuratie
Akte Inventarisnummer U162a7, aktenummer 55
Aktedatum 17-04-1726
Aktesoort Procuratie
Notaris C. F. PRONCKERT ,UTRECHT
Uittreksel Naam eerste partij: Johan Swagers
Naam echtgenote eerste partij: gehuwd met Maria Fabers
Woonplaats eerste partij: Utrecht
Naam tweede partij: echtgenote
Samenvatting inhoud akte: om by absentie zyn zaken te regelen, speciaal om huis nz : Lange Viesteeg te verkopen

Wat is onze voorvader Johan Swagers van plan? Is hij echt van plan voor langere tijd van huis te gaan, of laat hij financiële zaken liever aan zijn vrouw over? In elk geval legt hij notarieel vast dat zijn vrouw Maria Faber(s) gerechtigd is tijdens zijn absentie zijn zaken te regelen en met name het huis Lange Viesteeg nz te verkopen.

Gelet op wat we al lazzen bij hun kinderen is het waarschijnlijk dat voorbereidingen werden getroffen voor vertrek naar Rotterdam, preciezer: naar Cool. Misschien had Jan daar al goed werk. In elk geval gaat hun huis in de verkoop. Dat betekent ook dat ze kort geleden van de Oude Gracht naar de Lange Viesteeg waren verhuisd, of op de hoek daarvan woonden.

Cool

De naam Cool komt al voor op een oorkonde uit 1280. Cool was een [ambachtsheerlijkheid](#) ten westen van Rotterdam.

26.02.1727

Notariële akte U146a3 - 194 : Koop en verkoop
Akte Inventarisnummer U146a3, aktenummer 194
Aktedatum 26-02-1727
Aktesoort Koop en verkoop
Notaris J. BOSCH ,UTRECHT
Uittreksel Naam eerste partij: Johan Swagers

Naam echtgenote eerste partij: x Maria Faber
Beroep eerste partij: meester koperslager
Woonplaats eerste partij: Utrecht
Naam tweede partij: Paulus Bosch
Beroep tweede partij: meester zadelmaker
Woonplaats tweede partij: Utrecht
Soort onroerend goed: huysinge
Naam onroerend goed: Vogelstruys
Ligging onroerend goed: nz Viesteeg
Belendingen onroerend goed: ow: Kornelis Westervelt
: ww: Martinus Schyff
Gerecht onroerend goed: Utregt
Verwijzingen: transport d.d. 18-12-1721 voor het gerecht van Utrecht

De verkoop van 'Vogelstruys', de naam van hun huis op Viesteeg NZ, is een feit. Ze verlaten Utrecht voor Cool bij Rotterdam. Ze verkopen het aan de zadelmaker Paulus Bosch; voor zo'n 2,5 duizend florijn. We horen ook nog iets over de belendende panden en hun burens; dat waren Kornelis Westervelt en Martinus Schyff. Het document is goed leesbaar:

Op den 26 Februarij 1727.

Compareerden voor mij Johan Bolch
Notarij's Hooft van Utrecht, binn. Utrecht
residerende, ook bij de Edelen Hoghbre Hoo-
ren Burgermeesteren en Vroedschap, aldaar
gadeswilleert, en voorde nageweende getuigen.
S. J. Johan Swagerd Burger en Mr. Koper-
Hager binn. deze Stad, als in. Verwilt
hebbende Maria Faber, waar by ter dees-
tyd blyvende, geboorta is hebbende, ende
verklarende by desen in eenen vatten Erf-
koop verkocht te hebben aan ende ten behoe-
ve van S. P. Paulus Bosch Burger en
Mr. Ladelmecker binn. Utrecht, de welke
alhier weede Compareerende ende Eekende
in eenen vatten Erfkuyp gekocht te hebben
zeedere zijnt Verkuyper Huijsingen, Dwe-
en Grond, met alle 's geene in de selve
Aard en ongelvaat is, staande alhier
binn. Utrecht, in de Vloetweg, aan de Noord,
zijde, daar van oüdt de Vagelstrijt sijt
gehangen heeft, al waar ten Oolten Kerkicht
Westweldt, ende ten Westen Martiens Schuyff
met haerlicder Huijsingen ende Erven weden
zijde waer geuijst en geerft zijn, ofte
wie alomme met reyt daar waer geuijst
geerft ofte gelegen selgts ween, en dat
met zo loginge Gerechtigheden en Servituten
als vanstaen active, quame passives, tot
de voo. Huijsinge Specterende zijn, en
en in hier voegen als den Verkuyper daar toe
geretigt is geworden volgens den Tenuitvoer-
te van dato den 18^{en} december 1721. En
dat voor en omme de somme van Twee Duij-
zend twee hon dert vyfftig guldens, tot

tot twintig Hinjvers t Stuk, boven een
goude ducaat tot vijf gulden vijf Hinjvers
tot een vereering, vrij geld, aan de zijde
van den Verkoper, zulks den Veertigsten
Penning, t zegel en Schrijven dezer koop-
cedulle, met en neffens de zegels en
Leyel tot het te doene Transport en
Transport-brief behorende, egerre niet
gezondert, de welke alle zullen zijn en
blijven tot Lasten van den Koper; de voors.
Koop-penningen zullen moeten worden be-
taalt in Twee Termijnen, alze de Som
van Seventien Houdert gulden Contant,
en waar meede zal afgelost worden. Zekere
Plegt van Sebtien Houdert gulden Capitaal
en Interest van dien, de welke de Heer
Staaten de Leenw, op de voors. Hinjlinge
Speciaalijk sprekende heeft, bekennende den
Verkoper de gemelte Seventien Houdert gul-
den niet handen van den Koper ontfangen te
hebben, ende de resterende koop-pennin-
gen ter Som. Vijff hondert vijftig gulden zal
den Koper aan den Verkoper betalen. By
het doen van't Transport, t welk eerdaags
zal gedaan worden: Den Koper zal de
voors. Hinjlinge aantondt mogen aan-
vaarden, ende van deze tyd af Staen tot
Gate en pericule van hem Koper, en de
in de Lasten van t Heeren Onghelden zoo
van Hinjlen dubbeld Hinjgelt, Heerd Beden,
Straat Latteern en Brandemmer goet
treeden met aantondt Paaschen dezes
Jaars XVIIJ. Seven en Twintig, tot welkes
tyd toe, alle de zelve Lasten door den ver-
koper zullen werden gezinverd en voldaan,
By voldoeninge der koop-penningen zal
door den Verkoper, ten behoeve van den Koper.

gedaan worden behoortlijk geregeldijk
Transport en op dragt, met belofte van
vrijdinge en waringe als Huys en Erf-
koop recht en in de Stad en Lande van
Vtrecht gebruykelyk is, op de Lasten nog,
tand van 's Heeren ongeldens daer jaarlyk
nystgaande, met overleveringe van de
Brieven en Bescheyden daer toe Specta-
rende: Is verder geconditioneeret, dat
den Verkoper, in de voors. Huysinge zal
mogen blyven jawonen tot alder heyliges
dag dezes Jaars XVij - Seven en Twintig,
zonder daer voor aanden Koper eenige
Huyspenningen te betalen; Den Koper
zal aanden Verkoper moeten betalen de
veraccordeerde Huyspenningen vande
voors. verkopte Huysinge tot aandaende
verbaartyd van prins May dezes Jaars
Seventien hondert Seven en Twintich.
Den Verkoper behoud van zig, en is in dese
koop niet begrepen, de winkel tot de koper-
slagerije in het agterhuys s. Praande, alsmede
het lediant en de ^{in de} plaant in de agterkamer.
Tot naarkominge en voldoeninge dezes, ver-
binden deres. Compuranten hinnen personen
en goederen, de zelve onderwerpende de ju-
dicature vanden Edelen. Hove ende gerechte
der Stad Vtrecht, en allen anderen regteren
en gerechten, verbochende hier van acte.
Aldus gedaan en gepatereerd binnen Vtrecht
ter presentie van J^h Hendrik van Klefsen
en J^h J^h van Toornberg, Burgerjederer Stad,
als getuygen hier toe verzoget.

Paulus Bosch

Godrick van Ruiten

Juffr. van Thoonberg
Notaris.

20.06.1727

Gerepatrieerd Daniel Swagers

Beroep Adelborst

Plaats van origine Uijtrecht

Maandbrief Nee

Schuldbrief Ja

Gebeurtenis Einde Verbintenis

Datum 1727

Gebeurtenisplaats Schip Magdalena

Gebeurtenis VertrekKamer

Datum 25-04-1717

Gebeurtenis Aankomst Kaap Datum 24-08-1717

Gebeurtenis VertrekKaap Datum 18-09-1717

Gebeurtenis Aankomst Indie Datum 31-12-1717

Ja, krijg nou wat! Weer de VOC. Daniël Swagers, (waarschijnlijk) zoon van Nicolaes Swagers en Elisabeth van Doorn, blijkt al zo'n 10 jaar in Indië te hebben gewoond/gewerkt. En al heel lang niet teruggekeerd naar het koude en tochtige Nederland.

Daniël Swagers blijkt voorjaar 1717 te zijn vertrokken en op oudjaarsdag van dat jaar aangekomen in Indië; hij kan toen niet veel ouder dan 20 jaar zijn geweest, en zal nu dus rond de dertig zijn.

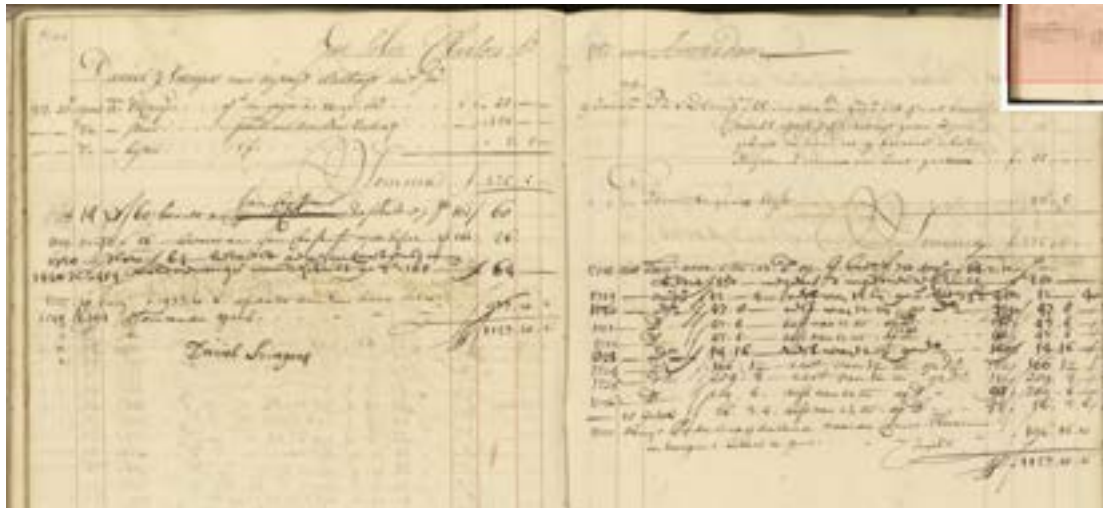
Uiteraard kijken we even op de VOC-site naar nadere gegevens over VOC-schip Magdalena. Op 8 maart 1719 is tijdens de voorjaarsvergadering van de Heren XVII besloten dat er zeven schepen gebouwd zouden worden die op diezelfde vergadering hun naam kregen: de Bleijenburg, Midloo, Ravestein, Nieuwvliet, Goudriaan, Valkenbos en de Magdalena.

De Magdalena is (volgens de "Lijst van alle zoodanige schepen..." op 31 oktober 1743) afgelegd te Bengalen.

Het blijkt te gaan om een 'fluitschip', gebouwd op de VOC-werf van Hoorn. Lengte 130 voet, laadvermogen 600 ton (300 last), een bemanning van 130-190 koppen.

Uit de reisgegevens blijkt dat de Magdalena op 21.10.1726 uit Batavia is vertrokken. Aankomst te Texel op 20.06.1727. Kamer Hoorn, schipper Willem Verbeek.

Op dezelfde site kijken we ook naar de persoonlijke gegevens over Daniël. Daaruit blijkt wel dat hij al tien jaar op de loonlijst staat van de Republiek. Zijn inkomsten zijn elk jaar keurig verantwoord en door Daniel zelf ondertekend:

Batavia zoals het er voor Daniël ongeveer moet hebben uitgezien

Adelborst: Jongeling behorende tot de adel dan wel het patriciaat, die als aspirant-officier wordt opgeleid tot officier bij de Vloot der Verenigde Nederlanden en later de Koninklijke Marine.

De VOC-routes op Indië, heen en terug

15.07.1727

Notariële akte U129a9 - 39 : Koop en verkoop

Akte Inventarisnummer U129a9, aktenummer 39

Aktedatum 15-07-1727

Aktesoort Koop en verkoop

Notaris E. VERRYKEN ,UTRECHT

Uittreksel Naam eerste partij: Daniel van Engelen

Woonplaats eerste partij: Utrecht

Naam tweede partij: Elisabeth van Doorn

Naam echtgenote tweede partij: wed. Nicolaes Swagers

Soort onroerend goed: helfte van drie kameren c.a.

Ligging onroerend goed: nz Watersteeg

Belendingen onroerend goed: ow: Caspar Vermeulen

: ww: N.N. van Ekeren

Gerecht onroerend goed: Utrecht

Bijzonderheden: de wederhelft behoort aan Elisabeth van Doorn

Daniël van Engelen (geb. 1683; dus nu 44 jaar) is – waarschijnlijk – de zoon van Cornelis van Engelen en zijn vrouw Anna van Zwol. Deze Cornelis is een broer van Elisabeth van Engelen. Daniël, neef dus van Elisabeth van Doorn, verkoopt aan de weduwe Swagers (die nu 57 jaar is) de helft van een drie-kamer-appartement aan de Watersteeg NZ; de andere helft is al in haar bezit. We hadden in 1717 al gezien dat ze daar woonde. Aan weerskanten wonen de burens Vermeulen en Van Ekeren. Ze is nooit hertrouwd en noemt zich nog steeds 'de weduwe Nicolaes Swagers'.

1727, 1728

In 1727 koopt Elisabeth een naastgelegen woning of de rest van de woning aan de Watersteeg. Dat geeft ze in 1728 ter verhuur (?) aan een zekere Cornelis Haseldonck.

16.11.1728

Akte 15 betreft een Toestemming

Akte Inventarisnummer U129a9, aktenummer 122

Aktedatum 16-11-1728

Aktesoort Toestemming

Notaris E. VERRYKEN ,UTRECHT

Uittreksel Naam eerste partij: Daniel Swagers

Naam eerste partij: Jan Siolie

Naam echtgenote eerste partij: x Geertruda Swagers, zuster

Naam eerste partij: Jan Swagers, broer

Naam tweede partij: Elisabeth van Doorn, moeder

Naam echtgenote tweede partij: wed. Nicolaes Swagers

Samenvatting inhoud akte: tot het vestigen van plecht f 600,- ten behoeve van

: Cornelis van Haselendonck op drie kameren,

: nz Watersteeg hoewel zy geen vaderlyk besterf ontvangen

: hebben

Bijzonderheden: geen notariële acte

Plecht

Een **plecht** is een akte van hypotheccair verband op onroerend goed, verleden voor het gerecht van een stad of dorp (schout en schepenen). De term is vooral in Utrechtse archieven gangbaar.

Misschien betekent Cornelis van Haseldonck toch iets meer dan zo maar een 'huurder'. Het lijkt erop dat Elisabeth hem helpt om het drie-kamer-appartement te kopen door een hypotheccaire lening te verstrekken. Dat raakt aan erfenis en vruchtgebruik van de nalatenschap van haar man. Daarvoor heeft ze toestemming van haar kinderen nodig. Die toestemming krijgt ze. En voor het eerst klinken nu de namen van haar drie nog levende kinderen in één adem (ik neem aan in volgorde van oudste naar jongste):

Daniël Swagers, Geertruda Swagers (gehuwd met Jan Siolie, dus ook behorend tot 'eerste partij') en Jan Swagers (dochter Margrita is zoals we weten in 1725 overleden) geven hun moeder Elisabeth van Doorn toestemming 'tot het vestigen van plecht f 600,- ten behoeven van Cornelis van Haselendonck op drie kameren nz Watersteeg hoewel zy geen vaderlyk besterf ontvangen hebben'.

30.06.1729

Kind Daniel Swagers

Vader Jan Swagers

Moeder Maria Faber

Getuige Medtje Maria van Couteren

Getuige Daniel Swagers

Gebeurtenis Doop

Datum 30-06-1729

Gebeurtenisplaats Rotterdam

Daniël, gerepatrieerd, zou getuige zijn geweest bij de doop van zijn neefje in Rotterdam. Maar: zie het volgende bericht.

28.05.1729

Voornaam opvarende Daniel

Achternaam opvarende Swager

Herkomst opvarende Uijttregt

Datum indiensttreding 1729-05-28

Functie bij indiensttreding Korporaal

Uitleg over functie: laagste rang die mag bevelvoeren over een afdeling

Uitgevaren met het schip Barbestein

Datum uit dienst 1732-05-01

Waar uit dienst Azie

Reden uit dienst Overleden

Informatie terugreis bij ING

Schuldbrief Nee

Maandbrief Nee

Volgens deze gegevens meldt Daniël zich op 28 mei 1729 als korporaal weer bij de VOC en vertrekt met het schip Barbestein. Het scheepstype heb ik niet gevonden; wel: 150 voet lang, laadvermogen 1150 ton. Gelet op het grote laadvermogen en de reizen van de Barbestein zou het een spiegelretourschip geweest kunnen zijn. Dit schip vertrok vanuit Rammekens (in Zeeland; VOC-schepen liepen daar van de werf in Middelburg) naar Batavia.

Rammekens

Fort Rammekens is een Nederlands fort bij Ritthem, bij de monding van het voormalige kanaal van Welzinge, dat toegang gaf tot de haven van Middelburg, op enkele kilometers ten oosten van Vlissingen aan de Westerschelde. Oorspronkelijk noemde men het fort ook wel Zeeburg.

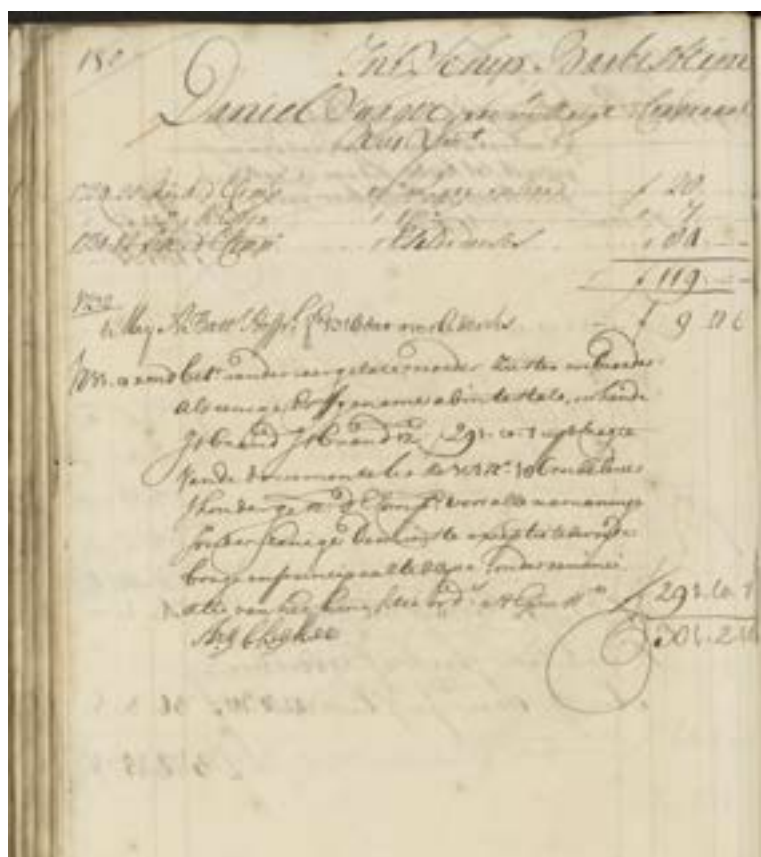
Rede van Rammekens in de 18^e eeuw

Volgens de gegevens die ik bij de VOC vond voer hij uit met het schip de Barbestein onder schipper Anthonie Klink. Van 5 oktober tot 2 november 1729 lagen ze in Kaap de Goede Hoop. Op 14 februari 1730 stapte Daniël weer aan land in Batavia. Daar moet hij zijn gebleven, of elders in Indië. Want de Barbestein zet in oktober 1730 weer koers naar Nederland, arriveert in Rammekens in juli 1731 en vaart 14 mei 1732 opnieuw uit. Daar kan Daniël dus niet bij geweest zijn omdat hij 1 mei 1732 overleed; in Indië dus.

Daniël Swagers lijkt zijn hele leven als soldaat voor de Republiek te hebben gediend. Je ziet dan ook dat geen sprake is van een maandbrief of schuldbrief zoals in andere gevallen, ook niet aan een eventuele echtgenote in Indië. Dat blijkt ook uit de akte van overlijden die hieronder volgt.

01.05.1732

Overlijden van Daniël Swager(s) in Indië. Zijn nalatenschap gaat – zo zien we in het document – naar zijn moeder (Elisabeth van Doorn), zijn broer (Jan Swagers) en zus (Geertruijda Swagers).

23.07.1732

Overledene Maria Faber
Partner Jan Swagers
Gebeurtenis Begraven
Datum 23-07-1732
Gebeurtenisplaats Cool
Documenttype DTB Begraven
Erfgoedinstelling Stadsarchief Rotterdam

Collectiegebied Zuid-Holland
Archief 295
Registratienummer 56
Registratiedatum 23-07-1732
Akteplaats Cool
Collectie Begraven gaarder
Opmerking Jan Swagers: koperslagersknecht, in de Crispijnlaan, 3
minderjarige kinderen

In Rotterdam overlijdt Maria Faber, één van onze aartsmoeders. Ze wonen op dat moment in de Crispijnstraat te Cool (Rotterdam). Koperslager Jan blijft met drie minderjarige kinderen achter; dat kunnen alleen Nicolaas (1721-1812), Elisabeth (1725-1735) en Jan (1726-1767) zijn. Dat betekent dat alle andere kinderen al overleden moeten zijn. Met andere woorden: hij verliest in de periode 1729-1732 de drie kinderen die in Cool geboren zijn en ook nog zijn vrouw. Jan neemt dan een ingrijpend besluit:

23.01.1734

Voornaam opvarende Jan
Achternaam opvarende Zwagers
Herkomst opvarende Utregh
Datum indiensttreding 1734-01-23
Functie bij indiensttreding Soldaat
Uitleg over functie Militair
Uitgevaren met het schip Knappenhof
Datum uit dienst 1734-11-26
Waar uit dienst Azie
Reden uit dienst Overleden
Informatie terugreis bij ING
Schuldbrief Ja
Maandbrief Nee

Nog geen twee jaar later meldt ook Jan Zwagers/Swagers zich bij de VOC. Hoe kan dat? Wie zorgt er dan voor de kinderen? Is hij eerst teruggegaan naar Utrecht met zijn jonge gezin om ze bij familie onder te brengen? Waarschijnlijk, want de kinderen worden later in één adem genoemd met zijn oom en tante Pieter van Doorn en diens vrouw. En in de overlijdensakte hierboven staat ook; Herkomst Utrecht. Hoe dan ook: hij vaart af met VOC-schip Knappenhof, een 'hekboot' die in 1731 is gebouwd te Amsterdam; 130 voet lang, 650 ton laadvermogen, bemanning van 150-180 koppen. Op 23 januari 1734 vaart het schip af van Texel richting Batavia onder schipper Jacob Gosen Hoogstad. Op 22 september 1734 meert het schip aan in Batavia.

Hekboot

26.11.1734

Overleden Jan Zwagers

Beroep Soldaat

Plaats van origine Utregh

Maandbrief Nee

Schuldbrief Ja

Gebeurtenis EindeVerbintenis

Datum 26-11-1734

Gebeurtenisplaats Azie

Gebeurtenis VertrekKamer

Datum 23-01-1734

Gebeurtenis AankomstKaap

Datum 01-05-1734

Gebeurtenis VertrekKaap

Datum 25-05-1734

Gebeurtenis AankomstIndie

Datum 22-09-1734

Documenttype VOC Opvarenden

Erfgoedinstelling Nationaal Archief

Plaats instelling Den Haag

Collectiegebied Overzee

Archief VOC Opvarenden

Registratienummer 5987

Pagina 172

Akteplaats Amsterdam

Boek Amsterdam

Bestemming Batavia

Aangekomen in Batavia overlijdt Jan binnen twee maanden. De tweede generatie op rij van onze voorouders Swagers die in dienst van de VOC het leven verliezen.

Gezicht op Batavia

01.02.1735

Notariële akte U176a2 - 61 : Huur en verhuur

Akte Inventarisnummer U176a2, aktenummer 61

Aktedatum 01-02-1735

Aktesoort Huur en verhuur

Notaris M. OVERVEST ,UTRECHT

Uittreksel Naam eerste partij: Elisabeth van Doorn
Naam echtgenote eerste partij: wed. Nicolaas Swagers
Naam tweede partij: Jan Siolie
Woonplaats tweede partij: Utrecht, zz Vrouwjuttestraat
Soort onroerend goed: huysinge off camere
Ligging onroerend goed: zz Vrouwjuttestraat
Gerecht onroerend goed: Utrecht

*In 1735 blijkt Elisabeth ook te beschikken over de woning
Vrouwjuttestraat ZZ (indertijd aan Maria van Doorn toegewezen), en
verhuurt die nu aan haar schoonzoon Jan Siolie (en zijn gezin?)*

28.06.1736

Notariële akte U162a17 - 122 : Testament
Akte Inventarisnummer U162a17, aktenummer 122
Aktedatum 28-06-1736
Aktesoort Testament
Notaris C. F. PRONCKERT ,UTRECHT
Uittreksel Naam eerste partij: Pieter van Doorn Nicolaessoon
Naam echtgenote eerste partij: x Maria Faber
Woonplaats eerste partij: Utrecht
Naam tweede partij: Maria van Doorn, nicht
Naam echtgenote tweede partij: wed. Jan Breveldt
Naam tweede partij: kinderen Jan Swagers, neef:
Naam tweede partij: Nicolaes Swagers
Naam tweede partij: Jan Swagers
Naam tweede partij: Geertruyd Swagers, dochter van Elisabeth van
Doorn,
: zuster
Naam echtgenote tweede partij: gehuwd met Jan Solie
Beroep tweede partij: meester cleermaker
Woonplaats tweede partij: Utrecht
Bijzonderheden: eerst erft langstlevende
Bijzonderheden: op last lyftocht ten behoeve van Elisabeth van Doorn
Bijzonderheden: met benoeming van Jan Solie tot voogd en executeur

Even kijken: wat hebben we hier??

*Pieter van Doorn (ca 46 jaar), de jongste zoon van Nicolaes van Doorn,
broer van Elisabeth van Doorn en dus zwager van Nicolaes Swagers meldt
zich samen met zijn vrouw Maria Faber (andere Maria Faber dan van Jan
Swagers) als ene partij. De andere partij wordt gevormd door (1) Maria
van Doorn (dochter van zijn overleden broer Stephanus) die inmiddels
weduwe is van Jan Breveldt, (2) de oudste nog levende twee kinderen van
de overledenen Jan Swagers en Maria Faber, te weten: Nicolaes en Jan,
en (3) Geertruyd Swagers - enige nog levend kind van Pieters zus
Elisabeth van Doorn - met haar man meester kleermaker Jan Solie. Het
lijkt erom te gaan de nalatenschap van Elisabeth van Doorn te regelen
voordat ze er niet meer is. Deze schoonzoon van Elisabeth wordt
benoemd tot voogd voor de kinderen van Jan en Maria en tot executeur
tzt van de erfenis.*

1739?

Overlijden van Geertruyda Swagers. Zie 1740 en 1741.

27.10.1740

Notariële akte U194a1 - 133 : Uitkoop

Akte Inventarisnummer U194a1, aktenummer 133

Aktedatum 27-10-1740

Aktesoort Uitkoop

Notaris D. VAN LOBBRECHT ,UTRECHT

Uittreksel Naam eerste partij: Jan Siolie

Naam echtgenote eerste partij: wedr. Geertruyda Swagers

Beroep eerste partij: meester kleermaker

Woonplaats eerste partij: Utrecht

Naam tweede partij: de onmondige kinderen van Geertruyda Swagers:

Naam tweede partij: Francina Margaretha Siolie

Naam tweede partij: Elisabeth Clasina Siolie

Naam tweede partij: Nicolaas Siolie

Naam voogd tweede partij: voogd: Barent Nieuwhoff

Samenvatting inhoud akte: uit de boedel van Jan Siolie en Geertruyd Swagers

Helaas is ook het laatste kind van Nicolaes Swagers en Elisabeth van Doorn overleden: Geertruyda. Jan Sollie moet als weduwnaar verder met zijn kleine kinderen Francina Margaretha (geb. jan 1727), Elisabeth Clasina (geb. feb 1729), Nicolaas (geb. mei 1732).

Er wordt een voogd benoemd die hem daarbij gaat helpen: Barent Nieuwhoff. En de boedel wordt in principe verdeeld.

08.11.1741

Bruidegom Jan Jolie

Bruid Woutertje Grootveldt

Laatste partner van de bruidegom Geertruijd Swagers

Gebeurtenis Trouwen

Datum 08-11-1741

Religie Nederduits-gereformeerd (later Nederlands-hervormd)

Gebeurtenisplaats Utrecht

Gebeurtenis Ondertrouw

Datum 22-10-1741

Jan Sollie – in deze huwelijksakte Jan Jolie genoemd – hertrouwt met Woutertje Grootveldt.

03.08.1748

Notariële akte U217a1 - 26 : Openbare verkoping

scan aktedownload pdf

Akte Inventarisnummer U217a1, aktenummer 26

Aktedatum 03-08-1748

Aktesoort Openbare verkoping

Notaris W. VAN VLOTEN ,UTRECHT

Uittreksel Naam eerste partij: erven Pieter van Doorn en Maria Faber, in leven echtelieden:

Naam eerste partij: Nicolaas Swagers, onmondig

Naam eerste partij: Jan Swagers, onmondig
Naam eerste partij: onmondige kinderen van + Geertruid Swagers by
: Jan Solie
Naam voogd eerste partij: voogd: Arend van de Cop
Naam eerste partij: Maria van Doorn
Naam echtgenote eerste partij: wed. Jan Breevelt
Naam tweede partij: Joost Coopman
Soort onroerend goed: 2 kameren of woningen erve en grond daar agter
c.a. annex
Ligging onroerend goed: zz Keukenstraat
Belendingen onroerend goed: ow: koper
: ww: Reinier Keth
Gerecht onroerend goed: Utrecht
Bijzonderheden: erfpacht van het kapittel van den Dom

Pieter van Doorn en Maria Faber blijken te zijn overleden. De erven zijn (1) de kinderen van Jan Swagers en zijn Maria Faber. Ik krijg sterk de indruk dat Jan Swagers zijn kinderen dus vanuit Rotterdam had ondergebracht bij zijn oom (waarschijnlijk zelf kinderloos), voordat hij naar Batavia vertrok.

Tot en met 24 jaar heette je 'onmondig' (tenzij je was getrouwd), maar het is wat vreemd dat Nicolaas hier ook als onmondig wordt opgevoerd (misschien omdat de sterfdatum (1746) van Pieter van Doorn wordt aangehouden?).

Verder (2) de onmondige kinderen van Jan Sollie en zijn overleden vrouw Geertruyda Swagers.

Ook (3) Maria van Doorn is weer van de partij.

Het huis van Pieter van Doorn lijkt te worden verkocht, liggend aan de Keukenstraat ZZ.

Joost Coopman koopt de woning Keukenstraat, woont zelf in het belendende perceel (andere buurman heet Reinier Keth); borg voor hem staat ene Wilhelmus van der Smit.

Als bijzonderheid wordt genoemd: erfpacht van het kapittel van de Dom.

10.04.1750

Ze overlijdt, Elisabeth van Doorn te Utrecht, 79 jaar oud.

Vrijwel haar hele leven was ze 'de weduwe Nicolaes Swagers'. Al haar kinderen zijn eerder dan zijzelf overleden. De koopmansdochter zal misschien gemengde gevoelens hebben gehad bij de VOC. Haar man stierf op een VOC-schip, en ook haar beide zonen Daniël en Jan (Johannes) stierven in het verre Indië.

We kijken nog naar enkele 'naweeën' van het leven van haar en haar man Nicolaes Swagers.

30.03.1754

Notariële akte U169a14 - 81 : Openbare verkoping

Akte Inventarisnummer U169a14, aktenummer 81

Aktedatum 30-03-1754

Aktesoort Openbare verkoping

Notaris W. VAN VLOTEN ,UTRECHT

Uittreksel Naam eerste partij: erven Piter van Doorn Nicolaeszoon en Maria Faber:

Naam eerste partij: Maria van Doorn
Naam echtgenote eerste partij: wed. Jan Brevelt
Naam eerste partij: Nicolaes Swagers
Naam eerste partij: Jan Swagers
Naam eerste partij: Francina Margaretha Siolie
Naam eerste partij: Elisabeth Clasina Siolie
Naam eerste partij: Nicolaes Siolie, onmondig
Naam voogd eerste partij: voogd: Arend van de Kop
Naam tweede partij: Abram Velthuysen
Naam assistent tweede partij: borg: Cornelis van Veldhuysen
Soort onroerend goed: huysinge, erve en grond
Ligging onroerend goed: Koestraed
Belendingen onroerend goed: ow: NN Keuningh
: ww: David Monsjouw
Gerecht onroerend goed: Utrecht
Verwijzingen: appointment d.d. 11-3-1754 van burgemeesters en
vroedschap
: van Utrecht

*De erven van Pieter Nicolaeszoon van Doorn en Maria Faber verkopen
weer onroerend goed. Die erven zijn de kleinkinderen van Elisabeth van
Doorn: Maria van Doorn, Nicolaes en Jan Swagers (nu 32 en 28 jaar en
niet meer onmondig), en de drie kinderen Siolie cq Sollie van wie de
jongste nog onmondig; hun voogd Arend van de Kop is er daarom ook bij
betrokken.*

*Koper is Abram Velthuysen, en Cornelis van Veldhuysen staat borg voor
hem.*

*Verkocht wordt het huis en erf aan de Koestraat, gelegen tussen de
panden van NN Keuningh (oostkant) en David Monsjouw (westkant).*

Notariële akte U169a14 - 81 : Openbare verkoping
Akte Inventarisnummer U169a14, aktenummer 81
Aktedatum 30-03-1754
Aktesoort Openbare verkoping
Notaris W. VAN VLOTEN ,UTRECHT
Uittreksel Naam eerste partij: erven Piter van Doorn Nicolaeszoon en
Maria Faber:
Naam eerste partij: Maria van Doorn
Naam echtgenote eerste partij: wed. Jan van Brevelt
Naam eerste partij: Nicolaes Swagers
Naam eerste partij: Jan Swagers
Naam eerste partij: Francina Margaretha Siolie
Naam eerste partij: Elisabeth Clasina Siolie
Naam eerste partij: Nicolaes Siolie, onmondig
Naam voogd eerste partij: voogd: Arend van de Kop
Naam tweede partij: Jan van Royen
Naam gemachtigde tweede partij: q.q.: Andries Weede
Soort onroerend goed: 2 kamers
Ligging onroerend goed: nz Geertesteegh
Belendingen onroerend goed: ene zyde: de Drie Regenbogen
: andere zyde: de Drie Regenbogen
Gerecht onroerend goed: Utrecht

Verwijzingen: appointement d.d. 11-3-1754 van burgemeesters en vroedschap
: van Utrecht

Tijdens dezelfde openbare verkoping koopt Jan Van Royen (via zijn gemachtigde Andries Weede) van de erven 2 kamers aan de Geertesteegh NZ, aan beide zijden omgeven door 'de Drie Regenbogen'.

Geertestraat met Geertekerk

05.09.1774

Notariële akte U237a6 - 49 : Protest

Akte Inventarisnummer U237a6, aktenummer 49

Aktedatum 05-09-1774

Aktesoort Protest

Notaris J. DE CLEFAY ,UTRECHT

Uittreksel Naam eerste partij: George Clockner en zoon

Beroep eerste partij: coopliden

Woonplaats eerste partij: Amsterdam

Naam tweede partij: geabandonneerde en insolvente boedel van Nicolaas Swagers

Naam voogd tweede partij: curator: Willem van Vloten

Beroep voogd: procureur geregte van Utrecht

Woonplaats voogd: Utrecht

Samenvatting inhoud akte: tegen niet voldoen van wisselbrief

In 1774, bijna een kwart eeuw na de dood van Elisabeth van Doorn, doet het notariskantoor nog een keer zaken voor de familie Swagers. Één van de erven, Nicolaas Swagers, heeft een hoop boedel aan de kant gedaan en is die ook maar gelijk 'vergeten': de opkopers krijgen hun geld niet.

Concluderend

De stad Utrecht in VOC-tijd

Ik ben onder de indruk gekomen van de invloed van de VOC op het leven van mensen, in dit geval het leven van de familie Swagers. Van tevoren wist ik dat niet. Maar gaandeweg zocht en vond ik steeds meer gegevens waaruit die invloed bleek.

Leuk was om te ontdekken welke panden deze toch wel welgestelde burgers in Utrecht in bezit hadden of verhuurden; allemaal in het centrum van Utrecht, vooral rond de Oude Gracht en rond de Jacobikerk. Van die monumentale gebouwen staat nog heel veel overeind.

De welgesteldheid kwam overigens van oorsprong niet uit de Swagers-familie. Het is Elisabeth van Doorn, de vrouw van Nicolaes Swagers, die deze *push* geeft. Zij is een koopmansdochter uit de families Van Doorn, Van Engelen (cq Engels) en Van Dusseldorp; allemaal namen die voorkomen in de lijst van Nederlandse patriciërs.

De panden die respectievelijk door handen van de familie gaan vinden we aan:

Twijnstraat. In 1694 wonen in de 'Twijnstraat' zowel de ouders van Nicolaes Swagers als die van Elisabeth van Doorn. Het was dé winkelstraat van Utrecht in die tijd, vol handelaren en ondernemers.

Lange Lauwerstraat. In 1708 sterft hier de moeder van Nicolaes Swagers. De Lange Lauwerstraat is gelegen tussen de Oudegracht en de Wijde Begijnestraat. Zijstraten van de Lange Lauwerstraat zijn de Korte Lauwerstraat en het Predikherenkerkhof die deze straat kruist. De Lange Lauwerstraat was in de 14de eeuw al vernoemd naar de leerlooiers, die in de straat werkten. Bij archeologische opgravingen zijn restanten gevonden van een houten gebouw uit de elfde eeuw.

Varkenmarkt. In 1712 wonen hier op NZ de ouders van Elisabeth van Doorn; 'verckenmerckt 8'. In 1717 gaat Pieter van Doorn er wonen.

Oude Gracht. Tussen Geertebrug en Vollersbrug wordt door de familie in 1717 een pand verkocht. De laatste woning van Nicolaes van Doorn?

Oude Gracht. Bij de Gaardbrug ('d Garenbrugh'). In 1719 wonen Jan Swagers en zijn vrouw Maria Faber hier.

Watersteeg NZ. In 1717 gaat Elisabeth van Doorn hier wonen. In 1727 woont ze daar nog steeds en lijkt het hele pand in bezit te hebben.

Vrouwjutttenstraat ZZ. In 1717 gaat Maria van Doorn hier wonen. In 1735 in bezit van Elisabeth van Doorn.

't Wystraat. Later heette dit de Weistraat, nog weer later omgedoopt tot Monseigneur van de Weteringstraat. Rond 1740 was hier de woning van Nicolaas Swagers en zijn vrouw Paulina van Senderen.

Lange Viesteeg NZ. In 1726/27 verkoopt Johan Swagers zijn huis genaamd 'Vogelstruys'.

Keukenstraat ZZ. In 1748 verkocht na het overlijden van Pieter van Doorn die hier kennelijk met zijn vrouw woonde.

Koestraat. Wordt in 1754 verkocht door de kleinkinderen van Elisabeth van Doorn.

Geertesteeg NZ. Wordt in 1754 verkocht door de kleinkinderen van Elisabeth van Doorn. Belendingen onroerend goed: ene zyde: de Drie Regenbogen, andere zyde: de Drie Regenbogen

Batavia. Van 1717-1732 leeft Daniël Swagers vrijwel onafgebroken in Indië, vooral in Batavia.

De beroepen die in de familie voorkomen en in de loop der jaren de revue passeren: **schoenmaker, grutter, chirurgijn, soldaat, koperslager, kleermaker.** Het zijn allemaal winkelier-ondernemers.

Dramatisch in deze familie: Nicolaes Swagers sterft, net als zijn twee zonen Daniël en Jan, jong; zo rond de 35 jaar oud. En alle drie in verband met de VOC.

Nicolaes sterft op zijn eerste reis naar Indië.

Daniël wordt soldaat en werkt ruim tien jaar voor de VOC, klimt op tot officier, maar sterft tenslotte in Indië. Naar de omstandigheden laat zich raden.

Jan komt nog wel aan land in Batavia, maar sterft daar binnen twee maanden.

De familie lijkt hecht te zijn geweest. Ze trekken vaak samen op, waarbij 'de weduwe Nicolaes Swagers' een grote rol speelde. Jan Swagers lijkt zijn kleine kinderen bij zijn oom Pieter van Doorn te hebben ondergebracht (dus waarschijnlijk terug verhuisd vanuit Rotterdam naar Utrecht) voordat hij naar Batavia vertrok.

Vreemd is dat de ouders van Nicolaes Swagers nergens een rol spelen. Was Elisabeth beneden haar stand getrouwd? En vonden de ouders van Nicolaes het omgekeerde? Aan de andere kant: Nicolaes' huwelijk duurde maar enkele jaren. Dus zijn zijn ouders in rouw. En Elisabeth lijkt me niet een gemakkelijke schoondochter te zijn geweest. Bovendien werd Elisabeth financieel vooral gesteund door haar ouders Nicolaes van Doorn en Elisabeth van Engelen die een prominente rol spelen. Bijzonder is dat ze – hoe kort haar huwelijk ook duurde – haar hele leven in alle documenten 'de weduwe Nicolaes Swagers' wordt genoemd.